

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate sprejema upravnništvo v Katol. Tiskarni Kopitarjeve ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike ob pol 6. uri popoldne.

Pe pošti prejemam:
za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta » 13 » — »
četrt » » 6 » 50 »
mesec » » 2 » 20 »

V upravništvu prejemam:
za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta » 10 » — »
četrt » » 6 » — »
mesec » » 1 » 70 »

Za pošiljanje na dom 20 h na mesec.

Štev. 42.

V Ljubljani, v soboto, 21. februarija 1903.

Letnik XXXI.

Nekoliko odgovora.

„Edinosti“ v razmišljanje.

II.

Šest let je naša delegacija potrpežljivo prenašala jarem nenaravne slovensko-nemške zveze. Zastopnica štirih petin prebivalstva v deželi je naša stranka v deželni zbornici. Tistih šest let tlačenstva v zbornici je na zunaj mirno prenašala ali v stranki je bila nezadovoljnost s položajem od dne do dne večja. Slovenskonemška zveza si je hotela utrditi stališče v deželi z brezobzirnim izkoriščanjem svoje numerične večine dveh glasov. V cestne odbore pošiljal je deželni odbor načelno le svoje pristase, na učitelje je izvrševal svoj moralni upliv, tako, da so iz oportunističnih ozirih bili naročeni na »Narod« tudi učitelji, ki nikdar s tem listom soglašali niso. Ko so se bližale nove volitve, hitel je dr. Tavčar po deželi kakor kak vojvoda Kranjske ter klical v deželo, da se bo ravnala njegova stranka po geslu: Liberalcem groš, klerikalcem knof.

Naša stranka se je bila zadnjih šest let enotno in programatično organizovala. Ustvarila si je obširen program, ki je izražen v resolucijah prvega in drugega katol. shoda. In ta program je počela izvrševati na vsi črti v polnem obsegu. Nove gospodarske in politične ideje so prešle v mase naroda, in naša stranka je stala tu kot mlada čila slovenska krščansko-demokratska stranka. Njej nasproti pa je stala liberalna slovenskonemška stranka z odrevenelimi frazami. Njen edini program je bil, držati našo stranko pri tleh z brutalno silo. — Program naše stranke je v eni glavnih točk zahteval priboriti volilno pravico v deželni zastoponim širokim slojem naroda, ki nimajo doslej nikakih političnih pravic, kipa nosijo tudi bremena posrednega in neposrednega davka.

Naša stranka je po volitvah stopila v deželno zbornico, da dela v blagor vse dežele in posebej v blagor svojih volivcev. Imela je pa tudi trden sklep, da doseže spremembo volilnega reda za deželno zbor-

nico, primerno duhu časa in razvoju. Vedela je, da se slov. nemška zveza brani vsaki spremembi, ali nadjala se je, da z odločnostjo in vstrajnostjo prisili večino, da zapusti svoje stališče, katero je po razvoju političnega življenja zadnjih desetletij nevdržljivo. Hoteli smo politično evolucijo; da smo prišli takoj ob začetku do obstrukcije, tedaj do parlamentarne revolucije, ni krivda naše stranke. — Večina, ki zastopa komaj petino volivcev, hotela je koj ob začetku bagatelizirati stranko, ki je legalna zastopnica štirih petin volivcev.

Da je ta brutalni nastop vzbudil elementaren odpor v obliki obstrukcije, je popolnoma razumljivo. Kedor upošteva vse činjenice od narodne popustljivosti vsled zveze, tja do Tavčarjevega »groša in knofa« na eni strani in pa program in stremljenje naše stranke na drugi strani, mora priznati, da je bila parlamentarna revolucija v deželni zbornici kranjski le sad teh krivičnih in nevdržljivih razmer. Morebiti bi bila obstrukcija izostala, da ni sedel na visokem stolu ekacelca baron Hein, kateri je zvezo Schwegele-Tavčar tako stiskal na svoje srce.

Ako sedaj »Narod« agitira po deželi s podporami, češ vse to, slovenski kmet, so ti snedli tvoji poslanci z obstrukcijo, nas to ne vznemirja. To je njegov posel, da dela za Tavčarjevo stranko. Od začetka so celo mislili, da bodo razdvojili poslance in volivce in da bo naša stranka kapitulirala. Tudi baron Hein je menda imel sladko nado, da bodo liberalci vzbudili naše volivce zoper naše poslance, in sedel je v svojem dvorcu ter čakal za liberalce ugodnega razvoja. Toda »dehóle« za našo stranko noče priti, in začeli so se gibati in ugibati, kako spraviti zopet v tir zavoženo svojo politiko.

Mi z mirnostjo čakamo. Ali tudi križem rok ne bomo držali v tej fazi razvoja.

Ako pa »Edinosti« ni všeč, da so se uvedla pogajanja z vsemi tremi strankami v deželi in da 5% Nemcev v deželi igra tako važno ulogo, tega pa nismo krivi mi — ampak dr. Tavčar in Hribar, ki sta zoper slovensko našo stranko klicala na pomoč

barona Schwegla. »Raje grem s Schweglom, kakor z dr. Mahničem«, je klical dr. Tavčar v javni seji, in tako je storil.

Tak je položaj. Ne le s strankarskega, ampak tudi s splošno-slovenskega stališča je bil korak katoliško narodne delegacije popolnoma opravičen, da, rešilno dejstvo v položaju, ki za Slovenstvo ni bil časten.

Naša stranka je vedno pripravljena za pameten razgovor v korist celoti, je pripravljena tudi za vsako pogajanje, ki se vrši na pravičnem temelju, sebe in svojega ljudstva zaničevati pa na da od nikogar. In to je dobro za slovensko celokupnost. Ta zgled energije, odločnosti in pravega ljudskonarodnega duha, ki ga je dala katoliško-narodna stranka na Kranjskem, naj bi posnemali Slovenci tudi v drugih pokrajinah — in boljše bi bilo potem za celokupno Slovenstvo!

Državni zbor.

Dunaj, 20. svečana.

»Žrtev razmer«.

Dr. Tavčar je včeraj vložil interpelacijo na g. min. predsednika kot voditelja pravosodnega ministra zaradi konfiskacije v 24 številkah »Slov. Naroda« objavljenega listka »Žrtev razmer.« Interpelant naglašala, da je ta na brzojavni ukaz izvršena konfiskacija vzbudila največje začudenje, ker državna oblast v Ljubljani mora sama vedeti, kaj je zaplenljivo. Na drugi strani pa vzbuja začudenje, da pravosodno ministerstvo ne ukaže konfiskacije »Slovenca«, ki po trditvi g. dr. Tavčarja napada člane slov. liberalne stranke in njihove gospe soproge. Grenki kruh konfiskacije se torej na Kranjskem ne deli mej stranke v enaki in pravični meri; vse kaže, da liberalna slovenska stranka uživa v tem oziru neprijetno protekcijo pravosodnega ministerstva. Zato vprašajo g. minist. predsednika kot voditelja pravosodnega ministerstva:

»Kdo je provzročil brzojavnim potom naročeno konfiskacijo »Slov. Nar.« in kako

more Nj. prevzvišenost opravičiti to, na tako nenavaden način izvršeno konfiskacijo?»

Podpisani so: Slovenski poslanci dr. Tavčar, dr. Ferjančič, Gabršček in Plantan, Srb dr. Kvekič, češki narodni socialisti Choc, Fresl, Klofač, Černy, A. Sehnal in E. Hruby ter soc. demokratje Cingr, Hybeš, dr. Ellenbogen in Eldersoh.

Značilno je, da je g. dr. Ferjančič celo pri soc. demokratih iskal podpise, ker morda pri čeških svobodomiselnih poslancih ni mogel dobiti podpisov. Sicer pa je to postranska stvar; interpelacija ima potrebnih 15 podpisov.

Drugo vprašanje pa je, kaj je nameraval g. dr. Tavčar s to interpelacijo? Ali je hotel ovajati presv. g. knezoškofa ljubljanskega, ki ga dvakrat imenuje v svoji interpelaciji? Ovađustva mu nočemo prisojati, ker ta posel že drugi izvršujejo. Morda uganemo namen g. dr. Tavčarja, ako sodimo, da je hotel s to interpelacijo imunizovati »Žrtev razmer«, torej uničiti konfiskacijo. Ako je g. dr. Tavčar to nameraval, ni se mu posrečilo. On je namreč zaplenjeno tiskovino le priložil k interpelaciji kot dokaz, da po njegovem prepričanju konfiskacija ni bila utemeljena. Besedilo zaplenjene tiskovine pa ni v okviru interpelacije in tudi tiskano ni v stenografskem zapisniku, torej tudi ni uničena konfiskacija.

Vojaška predloga sprejeta.

Kmečki pregovor pravi: Danes z betom, jutri s psom! Kedar pride prava sapa, klepetec ropota od jutra do mraka, v pozno noč do ranega dne, ko drugi ljudje navadno še spó. In so še možje, ki avstrijskemu parlamentu očitajo letargijo, onemoglost in brezposelnost! Pa očitanja niso opravičena, ker avstrijski parlament vse stori, kar vlada želi. Če se včasih kuja, kakor stara nevesta, to ni še dokaz mrtvičnosti, marveč samozavesti in ponosa z ozirom na obstrukcijo v Pešti, kjer že tedne in tedne igrajo Košutovo komedijo.

Danes zjutraj torej po 2. uri je zbornica tudi v tretjem branju z veliko večino sprejela vojaško predlogo. Skoraj 14 ur so razni govorniki ponavljali že znane želje in

LISTEK.

Liberalno orožje.

Domači naš liberalizem živi hektično svoje življenje od milosti nemško-liberalnega veleposestva. Obče priznana stvar je, da je pri liberalnem veleposestvu sploh liberalizem neprimerno večji, kakor pa posestvo. Zatorej pa ga vleče srce k našim liberalcem, boji se, da bi bila njegova izguba občutljivejša, ako bi vsled zmage krščanskih načel izgubil liberalizem, kakor ako bi vsled zmage minčesterskih gospodarskih načel izgubil posestvo.

Toda namen podlistka ni in ne more biti, da bi se v njem razpravljala politična vprašanja. Vanj bolj sodita slovstvo in umetnost. Ali, ker naši liberalci v svojem prizadevanju, pridobiti si bojnega orožja, sezajo tudi, kakor kaže zadnji čas, v slovstvo in umetnost, bodi dovoljen tudi v podlistku kratek izlet na politične livade. V najnovejšem času začel je naš liberalizem jemati bojno orožje tudi iz literature, in sicer je najprvo posegel v orožarno svojega političnega zaveznika veleposestva. Člani liberalne buržoazije jemljejo v roke zarjavelo koplje

veleposestnih vitezov, njih od zoba časa razglodane meče in tope pušice. Duševno orožje mora dajati liberalizmu veleposestvo.

Zato pa je to orožje tudi tako.

Eden izmed najbolj produktivnih izdelovalcev duševnega orožja med našimi avstrijskimi liberalnimi veleposestniki je bil kranjski pesnik grof Anton Auersperg, ki je pod psevdonimom Anastasius Grün spuščal pesniško puščico za puščico proti cerkvi. Ugonobil cerkve ni, tudi škodoval ji ni. Bil je pravi pravcati pesnik liberalizma izza četrtega in petega desetletja minolega stoletja. Od tedaj je svet zelo, zelo napredoval in puhlost liberalizma se je za vsacega, ki hoče gledati, pokazala v polni luči. Toda tudi že takrat so bili ljudje, ki so to puhlost spoznavali, med njimi eden najodličnejših tedanjih satirik dr. Brunner, prijatelj Alban Stolza in kakor ta, eden najduhovitejših prvoboriteljev za resnico. Ta mož je vsako Grünovo pesem dostojno ocenil, navadno tudi spel vsaki primeren odgovor.

Grün je kot pristen liberalce, — tudi naši delajo tako, — razločeval »Pfaffen« in »Priester«. Prvo so mu bili, kakor liberalcem še danes, vsi tisti duhovni, ki so bili trdni v boju za verske resnice in prostost cerkve, drugo pa oni redki bolj mehki, pri-

jenljivi ali celo liberalizmu nagnjeni duhovni. Tako jih razločuje tudi v pesmi, ki jo je slišal naš ljubljanski občinski svet v torek: »Bombardiert mit Distelköpfen — Frisch die Pfaffen aus dem Land! — Nehm't ein Glas des besten Weines — Auf der Priester Wohl zur Hand!« Taka »tarška gonja« je bila Grünov element. Zato tudi poje: »Fünfzig Jahre sind's, da riefen — Unsere Väter zu den Waffen, — Krieg und Kampf den dicken plumpen, — Kugelrunden, feisten Pfaffen; — Auch in Waffen steh'n wir Einzel — Doch muss jetzt die Losung sein: — Krieg und Kampf den dünnen, magern — Spindelhagern Pfäfflein!« Kajne duhovito in zelo fino? Brunner je tem vrsticam primeren odgovor zapel: »Es haben wieder nach 50 Jahren — Die Leute etwas mehr erfahren; — Jetzt hesist es: Krieg und Kampf den Gründern — Und liberalen Bauernschindern; — Der Fortschritt bleibt nicht plötzlich steh'n — Und muss natürlich weiter geh'n!« Ves odgovor je predolg, da bi ga mogli na tem mestu pričobiti. Ali Brunner je že takrat vedel, da se ljudstvo s »farško gonjo« ne da več slepiti, da bi ne videlo, kje je sovražnik. Pa tudi tiste ljudske mase, katerim izrgati vero iz srca se je posrečilo delovanju liberalizma, ne bodejo se obrnile

samo proti duhovnom, marveč proti liberalcem samim. Brunner pravi zatorej veleposestnim liberalnim pesnikom: »Arme Sänger, die ihr selber — Euch das Todtenlied gesungen, — Eu're Harfe ist zertrümmert — Und die Saiten sind gesprungen. — Eu're Burgen, Eu're Vesten habt ihr selbst zuletzt erschüttert — Bis es ausgeminnesängert — Und zuletzt auch ausgerittert!« Resen opomin veleposestnikom, ki trobijo v isti rog.

Toda Grünu ni zadostoval boj proti duhovnom, tudi na kralje se je v konsekvenci liberalnih načel spravil. Grün polaga smrti v »Letzter Ritter« ob rakvi cesarja Makimilijana te-le besede na jezik: »Kein König starb auf Erden, der gänzlich rein von Blut. Wenn jetzt dies Hirn verdorret, dann brütet's nie davon, — Wie viel der Gräber brauche zum Fundament ein Thron; — Stockt jetzt sein Blut, nie strömt des Volkes Blut dann hin — Zu färben seinen Purpur, weil er zu bläss ihm schien. — Krank ist die ganze Menschheit, an Königen leidet sie.« — Brunner mu je posvetil: »Krank ist die ganze Menschheit, sie leidet an Dichtern sehr, — Die in der Fieberhitze viel Unsinn schwätzen daher. — So singt auch im Delirium der Anastasius Grün, — denn was er singt ist Unsinn, est ist kein Sinn

abteve ali pa utemeljevali svoje nad vse trankarske ozire vzvišeno stališče, s katerega presoja nujno državno potrebo, da se pomnoži število vojakov, ker so se že naročili novi topovi in konji. Topovi so brez vojakov mrtva stvar in konji brez jezdecov so ognjegasi brez brizgalnic.

Vojaške olajšave.

Minister za dež, brambo, grof Welserheimb, ki je dobil vojaške novice brez dvobojev, je bil tako dobre volje, da je zopet ponovil več obljub. V prvi vrsti je izjavil, da orožne vaje v 12. službenem letu odpadejo. Izvzeti so le tisti, ki so preje zamudili orožne vaje. V 11. letu vojaške službe pa jih bodo k orožnim vajam le toliko poklicanih, kolikor jih je nujno potrebnih.

Dalje je zagotovil g. minister, da bode vojna uprava v bodoče kar največ mogoče kupovala vojaške potrebščine naravnost od producentov. V ta namen bode vojna uprava v dotiki s poljedelskim ministerstvom. Isto tako se bode vojna uprava še v višji meri ozirala na domače obrtnike in industrijo.

Vojna uprava tudi zagotavlja, da bode letos pred časom odpuščenih 5200 vojakov, ki so doma pri gospodarstvu nujno potrebni. Vojna uprava bo omejiti preostre kazni vojakov, omogočiti izvrševanje verskih dolžnosti, omejiti dvoboje, izdajati brezplačne certifikate ter zboljšati odškodnine za škode po vojaških vajah. Glede orožnikov izjavi minister, da morajo v izvrševanju svoje službe biti nepristranski. Glede dveletne vojaške službe pa je treba še temeljiteje proučiti to vprašanje.

Okoli polnoči se je vršilo glasovanje po imenih. Predlog posl. Schuhmeierja, naj se takoj vpelje dveletna vojaška služba, je zbornica odklonila z 213 proti 109 glasovom. Vsprejela pa je z 217 proti 108 glasovom predlog odsekov, da se število vojaških novincev s tekočim letom pomnoži. Ob četrti na 3. uro po noči je zbornica tudi v tretjem branju odobrila vojaško predlogo. Proti so glasovali: češki poslanci, Vavencio, Italijani in soc. demokratje. Slovanska zveza se je v sredo zjutraj sklenila, da se glasovanja ne udeleži.

Makedonija.

Nekateri jugoslovanski poslanci so sprožili misel, naj bi se na Dunaju nekaj storilo za makedonsko rajo. V prvi vrsti naj bi se priredil koncert, katerega čisti dohodek bi se poslal makedonskim revnim družinam. Za ta koncert je bilo že vse pripravljeno in bi se bil vršil v nedeljo pri Ronacherju. Policijsko ravnateljstvo pa je koncert prepovedalo, zato so poslanci Vuković in tovariši včeraj na gosposda ministerskega predsednika vložili naslednjo interpelacijo, katero je podpisalo tudi več čeških poslancev:

»Kakor v Parizu in Berlinu so nekateri poslanci s pomočjo tukajšnjih meščanov nameravali v nedeljo 23. t. mes. prirediti koncert na korist zatiranih in siromašnih beguncev iz Makedonije. Čisti dohodek bi razdelilo avstro-ogrsko poslanstvo v Sofiji. Povod koncertu so dala poročila o veliki bedi makedonskega prebivalstva, ki beži iz svoje domovine. Beda je tako velika, da je naš zaveznik ruski car daroval 10.000 rubljev za te reveže in da so se dobrodelni koncerti vršili v Parizu, Londonu, Moskvi,

darin, — Weil auch in Republiken das Blut in Strömen fließt, — Und da ist doch kein König, der Völkerblut vergießt: — In Frankreich floss in Strömen, im freigewordenen Land, Das Blut auf dem Schaffot, auf dem auch ein König stand — . . . . Es geißelt voll Tugendbrüstung der Dichter hoch zu Ross — Den König voll Entrüstung, der so viel Blut vergoss. — Doch folgt dem Zorneswüthen die komische Cadenz, — Der Dichter dankt einem König für die süsse »Excellenz«, — Er beugt sich voll des Dankes für den »Geheimrath« sehr — Als ob er ein Königsstresser niemals gewesen wär! . . . Grün je postal namreč tajni svetnik in kot tak ekscelencia. Poezija in proza.

Tak je liberalizem, nekonskventen, ker je ali prekratkoviden, da bi spoznal posledice ali preslab, da bi jih nosil. Zato naj bi naši liberalci raje ne sezali in orožarno liberalnega veleposestva. Orožje, ki se nahaja v njej, je staro in polno rje. Saj je sami veleposestniki, če so pametni, puste pri miru, ogledujejo je, kot ogledujejo lepo cizelirane oklepe ali meče svojih prednikov. Kajti tudi to liberalno orožje je stilistično blesteče, ali ostrino, ki je bila že pri izdelavanju bolj slaba, mu je vzela čas popolnoma. To orožje torej ni za nič. Kje je novo orožje za rabo liberalizma? Razpišite natečaj! Ali bati se morate, da ne dobite nič. Liberalizem se dandanes ne dá več braniti.

Peterburgu in celo v Berlinu. Vršili so se tudi javni shodi, kakor dne 15. t. m. v Parizu, da opozarjajo Evropo na njeno dolžnost v imenu omike in človekoljubja. To je jasen dokaz, da se javno mnenje v Evropi zanima za pomilovanja vredne makedonske begunce.

Nameravani koncert na Dunaju je hotel vzbuditi le soodetje Avstrijcev do zatiranega prebivalstva, ki nam je bližnji sosed in po večini slovansko. Akoravno je izključen vsak dvom o lojalnosti prirediteljev, vendar je policijsko ravnateljstvo z odlokom z dne 17. t. m., št. 4599, ta koncert prepovedalo.

Nečemo se prerekati o tem, ali je policija res imela pravi povod, da prepove ta dobrodelni koncert, katerega čisti dohodek je bil namenjen revnim ljudem, ki trpe bedo brez svoje krivde. A zdi se nam, da so bili za prepoved merodajni politični nagibi. To potrjujejo izjave, ki smo jih slišali iz ust najkompetentnejših faktorjev.

Pritožba proti prepovedi bi bila itak odbita, zato se poslužimo interpelacije. To storimo radi tega, ker je gospod ministerski predsednik nam v obraz rabil besede, ki s tem vprašanjem niso v nobeni zvezi in proti katerim morajo osobito dalmatinski poslanci odločno ugovarjati.

Reklo se nam je, naj raje skrbimo za reveže v Dalmaciji, nego v Makedoniji. S tem se prezira Dalmacija, ki je ravno vsled krivde avstrijskih vlad propadla v toliko bedo, da si je bogata na naravnih zakladih.

Z ozirom na to vprašajo podpisani:

1. Ali hoče Vaša prevzvišenost preklucati prepoved c. kr. policijskega ravnateljstva na Dunaju?
2. Ali hoče Vaša prevzvišenost pojasniti, zakaj je policija ta koncert prepovedala?

Prihodnja seja je v petek dne 27. t. m. Dnevni red: 1. Prvo branje državnega proračuna. 2. Prvo branje avstro-ogrsko nagodbe.

Pismo iz Amerike.

Cleveland, 1. febr. 1903.

Bojeviti Amerikanci. — Število katoličanov. — Naše šolstvo.

Te dni že zopet vse vre. Vse je razburjeno zaradi venezuelske krize. Splošno se podtikajo Nemčiji skrivni nameni v južni Ameriki. Za leta krožijo govornice po zveznih državah, da si hoče po pravici ali po krivici Nemčija v južni Ameriki prisvojiti pomorske postaje, ali pa kos obrežja. Nemčiji se očitno, da je pregovorila Dansko od prodaje njenih zahodnoindijskih otokov. Dalje se govori, da je hotela na skrivno kupiti od francoske panamske družbe vse njene pravice in nadaljevati panamski prekop. Ravno danes beremo, da Nemčija kupuje vojne ladje od Čile, da je pred nekaj dnevi ukazala hiteti z delom v arzenalskih ladjestavnih. V Washingtonu menda vlada silno razburjenje; morski in armadni častniki pridno proučujejo razne vojne stroke, katere jim niso mnogo mari v mirnih časih. Država utrjuje imenitnejše luke in ravno danes čujemo, da hiti z delom 100.000 Krogovih pušk v državnem arsenalu v Springfield, Mass. To so pač neljuba znamenja in kar se mene tiče, bi nikakor ne želel vojske med obema državama. Zalibog, javno mnenje je skrajno napeto, tako kot je bilo pred špansko vojsko. Če se Roosevelt ne upre jungo-m bolj krepko kot se je MacKinley, se bomo težko ognili vojske.

Nekako približno se da določiti, koliko katoličanov prebiva pod zveznim orlom. »Catholic Directory« za leto 1903 je izšel in dasi je to delo jako nezanesljivo, kar se tiče števila katoličanov v Ameriki, vendar nam podaja nekaj ključ. »Directory« šteje v Zveznih državah 11.289.710 katoličanov, gotovo jih je pa dvajset milijonov. Na filipinskih otokih jih je 6.565.988, na Hawain 33.000, na Samoju 3.000, na Guainu 9.000 in na Portoriki 953.243. Po »Directory« torej skupno 18.853.941. V Zveznih državah je sedaj 1 kardinal, 13 nadškofov, 86 škofov, 9743 sekularnih duhovnov, 3.225 redovnih duhovnov, 7 vseučilišč, 71 semenišč s 3.382 gojenci, 162 višjih šol za dečke, 463 ženskih višjih vzgojevališč, 3.978 župnih šol, v katere pohaja 963.683 otrok, 57 sirotišnic s 37.108 gojenci in 923 drugih dobrodelnih zavodov. Torej imamo en milijon otrok v župnih in sirotišniških šolah. New York je največja škofija po številu duš, šteje jih namreč 1.200.000, Chicago je druga z milijonom duš, a ima največ cerkev, namreč 301.

Po pravici smo katoličani v Ameriki lahko ponosni na svoje šolstvo, dasi plačujemo dvojni davek za šolanje svojih otrok, vendar radi prenašamo tudi to krivico, upajoč, da pride dan tudi v Ameriki, ko bodo drugoverski Američani pripoznali krivico, ki se nam godi, in se ravnali po velikodušnem in edino pametnem vzgledu Anglije. Da se lahko naše šole kosajo z državnimi, tega nam še omeniti ni treba. Saj vsakdo ve, da sam denar ne dela dobrih šol. Milijone na razpolago imata čičaška in stanfordova uni-

verz, pa kdo ju more staviti na stran dunajski in berlinski?

Učitelj dela šolo. Učiteljski stan v Ameriki bo moral storiti še maraikat korak naprej, predno se bo mogel meriti s katoliškimi šolskimi sestrami. Prav za prav učiteljskega stanu v Ameriki sploh ni. Učitelje so itak skoraj povsodi izpodrinile učiteljice, a te so samo hodile nekaj let — ali še ne — v kako normalno, potem udiho par let, tri, štiri, pet, dokler se ne dobi primeren ženin in konec je učiteljske kariere. Precej jih je res, ki dalje časa udiho, vendar po predno ne več kot štiri ali pet let. Kdo naj potem trdi, da more biti javno šolstvo tako, kot zahteva pravo vzgojeslovje?

Oče ameriških župnih šol je bil philadelphijski škof Neumann, ki bo prej ali slej prišel svetnikom svete cerkve. Začel je z župnimi šolami pred kakimi petdesetimi leti, ker je videl, v kaki nevarnosti so bili otroci v nekatoliških šolah. Bog je njegovo delo blagoslovil in danes je skoraj ni župnije, kjer bi ne bilo katoliške šole, samo če jo župnija more vzdrževati.

Položaj v ogrskem parlamentu.

Šzellova vlada si pač ob predložitvi vojne predloge v ogrski poslanski zbornici ni mislila, da ji bo opozicija provzročala toliko težko. Pričela se je brezobzirna obstrukcija, ki sicer navadno ni hrupna, a z dolgotrajnimi govori lahko še več časa zavleče konec razprave. Skoro vsako leto so Ogrji prehiteli avstrijski parlament z dovolitvijo vojaških novincev, letos pa v tem oziru ne morejo naprej in danes, ko si zmogoslavna večina dunajske poslanske zbornice že odpočiva od naporega dela, v Budimpešti še vedno mlatio prazno slamo. Vračajo se v to zbornico že Banflyjevi časi, toda, kakor pravi »Budap. Hirlap«, s tem razločkom, da je bila tedaj večina nasilna, sedaj je pa manjšina, ki hoče večini narekavati svojo voljo. Če se to ponavlja še nekaj časa, Szello res ne bo preostalo drugo, nego razpustiti parlament ali pa uvesti ex lex stanje. S tem bi se pa seve vlada le za nekaj časa rešila iz zagate, poznejše posledice pa utegnejo postati usodne, nego je sedanjí položaj. Nove volitve bi namreč prav nič ne zboljšale sedanjega položaja, kajti krivice, ki se gode sedaj mnogim opozicijskim strankam, se ne dajo odstraniti s terorizmom. — Vendar pa tudi v vrstah opozicije ni vse čisto. Posebno nastopa Košutovec ne more nihče odobravati. Pred napadi teh ljudi ni varen niti več vladar in vendar predsednik ne ukreha proti njim ničesar. razun da dá semtertja komu rahel ukor. V predzadnji seji je n. pr. imel Košutovec Papp peturni govor, ki je bil poln napadov na cesarja in cesarsko hišo. Naredbe iz leta 1881. si je drznil imenovati laži, prestolonasledniku očita sovražstvo do Ogrrov in trdi o njem, da je napovedal vojsko Ogrski. Konečno je predlagal, naj se mesto cesarske vedno poje in igra narodna himna. Da predsednik, ki mirno poslušal take govore, še more ostati na svojem mestu, je mogoče le na Ogrskem. To pač najjasneje osvetljuje razmere v ogrskem parlamentu.

Zvišanje poslaniških dnevnic.

V odseku za premembo zborniškega poslovnika se je, kot smo že omenili, rodila tudi misel, naj bi se poslancem zvišale dnevne in jim določil letni pavsal, češ, da bo to eno najbolj vspešnih sredstev v dosego rednega dela in okrajšanja dosedanjih dolgotrajnih razprav. Dostaj znašajo dnevne 20 K, v bodoče naj bi pa dobil poslanec na leto 7000 K. Po dosedanjem računu more priti poslanec v slučaju »najboljše letine«, t. j. če je parlament zbran razun običajnih počitnic skozi celo leto, z vračunano potnino k večjemu na 4000 K, kar znaša za 425 poslancev na leto okroglo 1.700.000 K. Po novem računu bi pa ta svota znašala na 2.975.000 K ter se torej zvišala za celih 1.275.000 K. Tu pa niti ni vračunana višja plača predsednika in podpredsednikov ter mnogi drugi stroški. Potrebnovalo bi se torej okrogto tri milijone za to, da se pripravijo nekatere idealne ljudske zastopnike do tega, da ne zavlačujejo razprav; kajti če bodo imeli denar v žepu, se jim ne bo zljubilo za cele dneve pedajšati razprav. Tako daleč se je povspel avstrijski parlamentarizem.

Konec Crailsheimovega ministrovanja.

Kratko je bilo včeraj uradno sporočilo iz Monakovega o demisiji ministra predsednika in zunanjega ministra grota Crailsheima in imenovanju barona Podewilsa njegovim naslednikom v zunanjem ministerstvu, tem večji pa je pomen tega naglega preobrata. Nove volitve 1. 1899 so donesle katoliškemu centru odločno večino v parlamentu, na katero se je kabinetni načelnik moral ozirati, sicer je pa vedno jahal liberalnega konja. Taka politika kajpada ni imela trajnega obstanka in neodkritost je končno strmoglavila tudi Crailsheima z ministerskega stola. Ministroval je Crailsheim od 4. marca 1880, torej polnih 23 let, kabinetni načelnik

je pa postal 31. maja 1890. O njegovih bojih s centrom smo že svojedobno poročali. — Nasledoval mu bo, kot smo že omenili, baron Podewils, bivši poslanik na Dunaju in dosedanji naučni minister. Novi mož, ki mu pa še ni poverjeno predsedstvo v kabinetu, je katolik in uživa pri centru obče zaupanje. Sedaj je izpraznjen portfelj naučnega ministra in centrum goji nado, da pride tudi na to mesto mož katoliškega mišljenja.

Razkrinkani obrekovalci francoskih redovnikov.

V decembru minulega leta je bil na ovadbo framaonskih hlapcev aretiran redovnik brat Charles v Angersu na Francoškem. Obdolžili so ga, da je v domačem šolskem zavodu grešil nad 15 dečki. Pri preiskavi je res vseh 15 dečkov izpovedalo, da je obdolžitev resnična in vsakdo je opravičeno pričakoval, da brata zadene zasluzna eksemplarična kazen. Te dni se je pa vršila glavna razprava in pri tej se je jasno pokazala redovnikova nedolžnost. Pokazalo se je namreč, da so bile vse glavne priče podkupljene. Dognalo se je, da so gotovi »gospodje«, posebno pa urednik najbolj lib. lista »Patriote de l'Quest« starišem teh dečkov poslali denar, da vplivajo na snove in jih prisilijo h krivemu pričevanju. Zasedili so tudi pobotnice o prejetem denarju. Redovnik je bil seve takoj oproščen, a vrši se sedaj preiskava proti nesramnim obrekovalcem.

Rusko-srbska solidarnost

se je posebno lepo pokazala na letošnji slavnosti sv. Save v Peterburgu. Slavnost se je vršila, kot javlja rusko poslanstvo v Belgradu, letos prvokrat v vojaški kazini in udeležilo se je nad 1000 oseb iz najodličnejših rodbin peterburških. Prisotni so bili mej drugim Romarom in Wasiljev, predsednik »Slovanskega društva« senator Naraškin, mnogi generali in drugi aktivni častniki, odlični literati in učenjaki. Mnogi povabljeni so poslali iskrena opravičila pismu. Vspored koncertu je bil mnogovrsten in je njegovo izvajanje našlo vseobče priznanje. Nastopil je Srb Jovanov, Čeh Glavač, Črnogorec Pištelic. Vsi so proslavljali rusko srbsko solidarnost. Z izidom so bili zadovoljni tudi ruski oficijelni krogi. Konečno pa poročilo dostavlja, da je Črnogorec poskušal nekoliko motiti slavnost s tem, da je hotel govoriti o osvobojenju Bosne in zedinjenju vseh Slovanov v eno državo. To nakano pa je ruska vlada preprečila z odločno prepovedjo vmešavanja v avstro-ogrsko razmere.

Novi veliki vezir in položaj v Turčiji.

Velike nade, ki so jih stavili sultanovi prijatelji na imenovanje Ferid-paše turškim velikim vezirjem, se brzkone ne bodo uresničile. Sicer je res, da so s tem imenovanjem zadovoljni sorojaki Ferid-paše, Albanci, in da se sultanu za sedaj ni bati, od te strani nevarnega upora, toda ravno radi tega imenovanja preti sultanu nova nevarnost od druge strani. V turških ministerskih krogih so silno nezadovoljni z novim velikim vezirjem. V eni zadnjih sej ministerskega sveta je prišlo mej njim in vojnim ministrom Riza-pašo do odkritega razpora. Mej Turki se je namreč v zadnjem času nekaj nacionalizem in šovinizem pokazal in Albanci ter z njim vred veliki vezir veljajo za renegate. Pravi Turek nič kaj ne zaupa Albancu, in naj si bo ta še tolik prijatelj sultanov, in vedno bolj narašča število onih, ki širijo geslo: Turčija Turkom! Ta klic velja v prvi vrsti velikemu vezirju.

„Brez soc. demokracije ni socialne reforme“.

Trditve tega smisla je v nemškem državnem zboru izustil te dni socialno-demokratski poslanec Wurm. Povedom socialno-politiške debate v tem zastopu je namreč ta poslanec izrekel tudi te le besede: »Ko bi ne bilo socialne demokracije, bi ne bilo tudi nikake socialne reforme!« Na socialno-demokratskem strankarskem shodu v Erfurtu leta 1890 je pa poslanec Bebel glasom zapisnika str. 174 mej drugim nastopno izjavil: »Tu se pred vsem ne gre za to, dosežemo-li to ali ono; nam je poglobitna stvar le to, da stavimo zahteve, ki jih ne more staviti nobena druga stranka.« Iz teh besed je pač razvidno, kaj more pričakovati delavstvo od socialne reforme, ki jo proizvoduje socialna demokracija.

Priprave za državnozbornske volitve v Nemčiji.

Berlinski socialno-demokratski list »Vorwärts« ve poročati baje iz zanesljivega vira, da se parlamentarna večina z vso resnostjo pripravlja na prihodnje splošne volitve. V to svrhu sta neki obe konservativni stranki, katoliški centrum in pa nacionalno-liberalna stranka sklenili kartel za volitve. Izključili sta iz kartela vse zagrizene liberalce in seveda tudi socialne demokrate. Sodi se, da bo ta kartel podpirala tudi berlinska vlada,

ker je kartelova ost naperjena proti socialni demokraciji.

Iz brzojavk.

Razprava o državnem proračunu se bo brzkone tako zavlekla, da pride na vrsto še le v jeseni skupno s proračunom za leto 1904 — Pogajanja vlade z Mladodehi se prično morda že v ponedeljek. Včeraj sta v tej zadevi konferirala Körber in dr. Pacak. — Narodna delitev Češke. Nemški poslanci s Češkega so te dni ponovili svoje zahteve, mej katerimi so: delitev škofij, poštnega ravnateljstva in železniškega obratnega vodstva. — Poljski klub in namestnik Pininski. Poljski klub je v eni zadnjih sej naročil vitezu Jaworskemu, naj resno spregovori s Körberjem o delovanju namestnika Pininskega, s katerim klub ni več zadovoljen. — Nemški cesar proti profesorju Delitschu. Cesar Viljem je izdal te dni pismo, v katerem zavrača znane ateistične trditve profesorja Delitscha o svetem pismu in izpoveduje vero v Boga. — Vstaja v Maroku. Madridski listi poročajo iz Tangerja, da so bile v zadnjem boju poražene vladne čete ter da je padel vojni minister El Manebhi. — Glede delitve Maroka je izdelal minister Delcasse poseben načrt, po katerem bi se del obrežja od Tangerja do Cente poveril Španiji, ostali del bi ostal v oblasti Francije. — Novi bavarski naučni minister bo brzkone referent v tem ministerstvu pl. Wehner. — Angleška vojna moč v Južni Afriki. Dosedanja vojna moč 38 000 mož namerava vojna uprava pomožiti še s 30 000 možmi. — Nov angleško-venezuelski razpor. Predsednik Castro je te dni poskušil blokirati angleške ladje. Te blokade Anglija noče priznati.

Liberalnim časnikarjem v odgovor.

S predrzno nesramnostjo so liberalni časnikarji zopet onečastili mnogo vse časti vrednih oseb. Z veseljem opazujemo, da ravno v tistih krajih ves srd ljudstva pade na liberalne pristaše in na stranko, kateri služijo. Iz Olševka na Gorenjskem se nam piše:

Podpisani posestniki iz Olševka, Luž in Hotemož z ogorčenostjo obsojamo podlo pisarijo, katero je objavilo v »Gorenju« neko človeče iz našega kota zoper našega vsega spoštovanja in časti vrednega župnika gospoda Andreja Volca. Naj »Gorenjčev« najemnik ne misli, da ga ne poznamo, saj vaščani tako rekoč s prstom nanj kažejo. Prišel je k nam skozi okno, ne pri vratih, čegar poslanje v naš kraj ima jasni namen, da bi složno ljudstvo razdvojil in ga napravil pristopnega liberalnim naukom. Ali se je torej čuditi, da je gospod župnik Volc povzdignil svoj glas zoper tako počenjanje in njemu ter njegovim somišljenikom nekaj gorkih povedal v brk? Zato smo mu le hvaležni. Naša želja je, da še dolgo ohranimo plemenitega, zavsedo bro vnetega in zares z vso vneto za naš dušni in telesni blagor se trudečega gospoda župnika v svoji sredi. Nasproti pa ima ena roka preveč prstov, da bi mogli na nji pošteti tistih, ki bi se potegovali za našega »Gorenjčevega« dopisnika. Splošna želja v Olševku, Hotemah in na Lužah pa je ta, da kakor hitro se mu ponudi prilika, pobere šila in kopita in gre tja, od koder je prišel; mi smo ga sili prav do grla.

(Sledi 99 podpisov.)

Ostudno napadajo liberalci g. A. Mezga. Ti ljudje, ki kličejo vlado na pomoč zoper »Slovenca«, ako kakemu liberalcu stopi nekako na prste, so se predrznili na podoben način blatiti tega gospoda. Poslal nam je po »Obrambnem društvu« odgovor na liberalne pisarije o sebi:

Ker »Narod« navadno ne sprejme pravičkov, ako ni k temu sodnijsko primoran, in še potem dostavlja svoja lažnjiva zavijanja, zato napišem te vrstice v pojasnilo na napad na mojo osebo v 25. št., z dne 31. jan. 1903, pod naslovom: Zopet Anton Mezeg.

Bil sem res v Loki omenjenega dne pri mizi z dvema dekletki, kateri sta bili v spremstvu mojega prijatelja in starega znanca Jakoba Uraniča, in njega žene iz Sece in več drugih svetnih ljudi. Ker z Uraničem nisva bila skupaj že dolgo časa, navadno, da je bil razgovor ne ravno kratek, kakor sploh med prijatelji, ki se niso že dolgo videli. Jaz se z onima dvema dekletkama nisem skoraj nič menil, ampak na vprašanja kratko odgovarjal. Govorili smo tako, kakor govorijo ljudje sploh sedeči pri jedni mizi. Onih besed: »Da sem danes kakor lev«, pa jaz nisem govoril.

Kar pa »Narod« peklensko-hudobno govoril o nekem »strahu« po noči, pa si je

popolno iz trte zvil. Jaz sem šel naročit po strežnici, naj me zjutraj o pravem času pokliče, ker ni bilo v sobi nikake ure budilnice.

Ena izmed onih deklet je pa tudi, kakor sem pozneje zvedel, rekla postržnici, naj nikar ne zapira vrat od stopnjic, da bota mogli iti zjutraj o pravem času po stopnjicah. Tako je tedaj tisti večer »strašilo«. Le kaj si zmisli peklenska liberalna hudobija! Potnika ni bilo v tisti gostilni nobenega. O kaki knjigi tujcev v tistih gostilni jaz nič ne vem, ker nisem nobene videl in jaz sem nisem v knjige zapisal ne pravne napak, kernobene ni bilo.

iz vsega se vidi, kako še zmiraj kuhaje jezo na-me liberalci pri »Narodu«, ker sem podrl liberalno trdnjavo v Podkrajju.

S spoštovanjem

Ant. Mezeg.

Spitališč, 2. febr. 1903.

Dalje so nspadali g. župnika Zabukovca opetovano. Resnica na vsem je sledeča:

Toliko se zadnje čase govori, zavija in laže o »konsumu« v Zgornjem Tuhinju po okolici, po Kamniku, zlasti po »Narodu«, da so mi zdi potrebno pojasniti, kaj je na tem resnice.

Resnica je, da sem bil podpisani nekaj časa pri kmetijskem društvu v Zg. Tuhinju računoodaja. Vodil sem samo račune, za gospodarstvo je moral skrbeti odbor. Jaz nisem bil nikdar v odboru in sem pri sprejetju računovodstva odboru izrečno povedal, da prevzamem samo računovodstvo in nič drugega. Račune sem vodil nekaj manj kot 2 leti. Lansko leto 5. maja sem pa odložil računovodstvo in se popolnoma odpovedal društvu tudi kot ud.

Neposredni vzrok je bil ta, ker so v hiši, v kateri so bili društveni prostori najeti, v krčmi, kjer se je prodajalo društveno vino, pijančevali in plesali. V začetku aprila je prišlo v Zg. Tuhinj par tujih zidarjev zidat novo šolo. Stanovanje so najeli v isti hiši, v kateri so bili društveni prostori in je hišna mati prodajala društveno vino, njena hči »zala Ivanka«, kakor jo imenuje »Narod«, pa blago v društveni prodajalnici. Ti so pili, plesali, da je bilo že preveč.

Odstopil sem torej. Odbor je kmalu spoznal, da zadruga ne bo vsevala, če ne bo imela večjega človeka, da bi vodil vsaj račune. Izučnega poslovodje najeti bi stalo preveč pri tako majhnem prometu, zato je sklenil ob koncu leta predlagati likvidacijo. In res 4. jan. letos se je to zgodilo na obnem zboru in ob navzočnosti več kot 1/4 udov se je enoglasno sklenila likvidacija, to je: prostovoljna razdružba društva. Za likvidatorja je bil izvoljen načelnik Jakob Hribar.

O »groznem oškodovanju« ljudstva sploh ne more biti govora, dokler ni likvidacija izvršena, a že sedaj se kaže, da bodo deležniki skoraj gotovo dobili vse deleže popolno izplačane. Zakaj je toliko krupa, zakaj se toliko vpije sedaj? Ker mora likvidator dolgove iztirjati, kakor je njegova dolžnost, in ker neče izplačati deležev, dokler likvidacija ni izvršena. Najbolj vpijo taki, ki niso še pri društvu bili in hujskajo nevedne ljudi, češ kako so zapeljani in goljufani. Zlasti si »Narod« veliko prizadeva, da bi izrabil prinehanje »konsuma« v svoje namene. »Narodov« dopisnik v zadnji sobotni številki grozno napada nekatere osebe, da bi jih pred svetom pripravil ob dobro ime.

Zlasti dolži nekega društvenega odbornika za nezakonskega očeta, češ da ljudstvo tako govori, a je razširjal to častikrajo človek, ki je bil že trikrat kaznovan, in sicer po § 460, 464, 411. Ker »Narodov« dopisnik zaničljivo kiče na pomoč lurško vodo kot »Fleckwaser«, bi človek skoraj mislil, da je dopisnik skoval kak potekar, ki ne more svoje jeze zakriti, da je lurška voda bolj po ceni in več pomaga kot vsi njegovi dragi praški ter v škodo hodi njegovemu »kšeftu«. Največja predrznost pa je »zalo prodajalko« razglasiti za Marijino hčer in potem Marijine dekliške družbe sploh kot hinavske smerjati. Dotična prodajalka ni bila nikoli sprejeta v Marijino družbo in tudi nikoli ni izrazila želje, da bi bila rada sprejeta.

Na druge »Narodove« laži ne odgovarjam, izražam le zaudenje, da se »Narodu« pri vsem tem, da je bila dokazana tolikrat že njegova lažnjivost pri napadanju oseb, še toliko verjame, da se pri vsem tem še dobi kak uradnik, ki se na podlagi »Narodovih« dopisov proti napadanim osebam obnaša kot bi bila dokazana resnica, kar »Narod« piše. Če bo treba, govoril bom jasneje.

Zg. Tuhinj, dne 5 febr. 1903.

Janez Zabukovec župnik.

Tudi »Gospodarska zveza« je »Narod« grdo napadel iznova. Dobili smo v tej zadevi sledeči dopis:

»V Ljubljani izhajajoči dnevnik »Slovenski narod« napadel nas je v svoji šte-

vilki 29 z dne 6. febr. 1903 v notici »Kako »Gospodarska zveza« zakon spoštuje«, — v kojij nam predbaciva kršenje zakona in ključ državno oblast nad nas.

Dotični napad je popolnoma neosnovan, poslali smo toraj listu popravek, mened, da ga bo z ozirom na državni zakon in lastno dostojnost obelodanil — tembolj, ker se je list mogel o neresničnosti svoje notice lahko prepričati.

Popravek prevzel je »Slov. narod« glasom potrdila dne 10. febr. 1903; postavni rok je toraj potekel, a list še našega popravka ni obelodanil.

Zato ga objavljamo v »Slovenca«:

»Ni res, da posojilnica v Cerkljah crka in hoče »Gospodarska Zveza« odvaliti vsako odgovornost in izjavlja, da cerkljanska posojilnica ni bila član »Gospodarske Zveze«, — res je pa, da posojilnica v Cerkljah redno in dobro deluje in je član »Gospodarske Zveze«.

Gospodarska zveza v Ljubljani, reg. zad. z. o. z.

Domača umetnost.

Iz Kropje 13. januarja.

Tudi pri nas v Kropi ne spimo. Omišlili smo si in privoščili sedaj, ko je predpust, dvakrat zabavni večer z nedolžno veselico. Dekleta Marijine družbe uprizorile so 1. in 2. svečana t. l. v veliki sobani Klinarjeve gostilne dve igri in sicer: »Jeza nad petelinom« in »Indijski siroti«. Prav izborno so igrale dekleta ulogo zaspanih deklet, kateri je petelin vedno prezgodaj pel, katere so si pa svoj položaj še bolj poslabšale s tem, da so petelina skrivaj prodale, kajti gospodinja Vladka, ki se je tako dobro razumela na petelinovo uro, klicala jih je že v pozni noči na delo iz sladkega spanja — tako, da so bile deklet konečno primorana petelina za drag denar zopet nazaj odkupiti. Resen opomin vsem stanovom, da naj malenkostne nepravilike srčno prenašajo, da si večjih ne nakopljejo. Gospodinja Vladka v narodni noši nastopila je — ne ko igralka — ampak kot v resnici prava gospodinja — tako dobro je rešila svojo nalogo. In botra Katra, ki vsakemu rada kako prijaznost skaže, ta nas je pa že tako zabavala s svojimi dovtipi, da smo se prav pristrčno smejali.

Druga igra »Indijski siroti« igrala se je istotako, da si bolje nismo mogli želeli. Živo smo se vtopleli v življenje — v revo in bedo nesrečnih sirot kakor tudi v življenje onih, ki tavajo v senci in temi nevere in malikovavstva.

Preobširno bi bilo kritikovanje posameznih ulog — le v kratkem recimo resnici na ljubo — vsaka je izvršila svojo ulogo tako natorno — neprisljano, da z vspehom nismo bili samo popolnoma zadovoljni — marveč da nas je presenetili.

Ne morem pa opustiti, da ne bi omenil deklice, ki je predstavljala ubogo sirotko Ganči, ki je tako izvrstno igrala, da je posebno pozornost vzbudila in bi s svojo predstavo v resnici čast delala vsakemu igralnemu odru. Res tu se vidi, kako krasni vspehi se z vstrajnostjo, marljivostjo in potrpežljivostjo dosežejo. Nehvaležni in ne-taktični bi vsekakor bili, ko bi se ne spominjali, da gre prav posebno vsa zahvala in zasluga, da so se tako krasni vspehi dosegli, velecenjeni gospici učiteljici Antoniji Okorn, katera o mnogih preskušnjah ni štedita ne časa ne truda, katera je vdihnila igram življenje in natorni značaj, ko je z mično finezo ogledila nastope posameznih.

Poleg iger priskrbljeno je bilo tudi lepo petje. Pel je mešani zbor »Nazaj v planinski raj« in »Naše gore«, dve težki kompoziciji, katere so si v primeroma zelo kratkem času pevci in pevke pod spretnim vodstvom g. Jurija Legata, organista, tako izvrstno pričuli, da so nas prekrasne slovenske pesmice očarale, da so se zmučena kroparska naša srca v njih sladko izpočila in pokrepčala.

Vsestransko izvrstni in povoljni vspeh naj pripomre, da bodemo prav kmalu zopet imeli priliko okusiti prijetnosti take zabavne veselice.

Leonova slavnost.

Iz Črnega vrha nad Idrijo.

V nedeljo 8. februarja priredila je tukajšnja Marijina družba veselico v proslavo 25 letnice papeževanja Leona XIII. V lepem redu vrstilo se je petje, govor, deklamacija in igra. Izvrstno petje je oskrbel cerkveni pevski zbor pod vodstvom vrlega gospoda organista. Pri igri sta iz prijaznosti sodelovali poštna odpraviteljica gdč. Jager, ki je vodila igro in prevzela tudi deklamacijo, in učiteljica gdč. Poženel.

Težka igra »Sv. Neža« predstavljala se je prav dobro. Vsi, igralko kakor tudi Simforijan, ki je igral mirno in z občutkom, rešili so svojo nalogo res častno. Posebno nam je pohvalno omeniti Klavdije (gdč. Jager), ki je igrala prav premišljeno in naravno. Neža (gdč. učiteljica) je s svojim ljubkim

glasom in mirmim a odločnim nastopom lepo pokazala krepko voljo in neustrašenost prvih kristjanov. Popolnoma se je zamislila v svojo težko ulogo, zato so ji prihajale besede res od srca in so tudi segale do srca. Lucina Emerencijana in vestalke so nas tudi povsem zadovoljile. Krasan je bil zadnji prizor, ko je ob umetni razsvetljavi angel položil venec na glavo umirajoče Emerencijane. Od igralca in igralk, ki so večinoma prvič nastopile, nismo toliko pričakovali. Občinstvo je pokazalo svoje zanimanje za igro z obilno vdeležbo. Dvorana gasilnega doma je bila polovico premajhna. Igralcu in igralkam lahko častitamo na lepem vspehu ter upamo, da nam kmalu zopet napravijo kakšno podobno zabavo.

Tedenski koledar.

Nedelja, 22. februarja: 3. predpelnica ali pustna; Sv. Petra stol v Antiohiji; evang.: Jezus ozdravi slepca. Luk. 18. — Ponedeljek, 23. februar: Peter Dam. — Torek, 24. febr.: Matija apost., Pust. — Sreda, 25. febr.: Pelnica. Marjeta Kort. — Četrtek, 26. febr.: Nestor šk. — Petek, 27. febr.: Leander šk., Trnjeva krona G. — Sobota, 28. februar: Roman opat. — Solnce izide 25. febr. ob 6. uri 52 minut, zaide pa ob 5 uri 36 m. — Lunin spremin: Mlaj 27. februarja ob 11. uri 18 minut dopoldne. — Musica sacra: V nedeljo 23. febr. v stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Cecilijino mašo zložil Adolf Kaim, graduale in traktus »Tu es Deus« Anton Foerster, po ofertoriji »Ave verum« zložil V. A. Mozart.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 21. februarja.

25 letnica Leona XIII. Včeraj je minulo 25 let, odkar je bil 68letni kardinal Joahim Pecci izvoljen naslednikom Pija IX. ter potem kot Leon XIII. zasedel prestol sv. Petra. Tem povodom ter povodom 25-letnice kronanja, ki bo 3. marca, so se v Rimu že včeraj pričele posebne svečanosti. Popoldne so mu v sala regia poklonili svoje čestitke v Rimu bivajoči kardinali in škofje, potem se mu je pa poklonilo 6000 romarjev, v katerih imenu je prebral addresso kardinala Ferrari. Papež, ki se prav dobro počuti, se je zahvalil za čestitko in podelil blagoslov. Romarji so mu nato poklonili tiaro in zlato svetinjo.

Poziv ljubljanskemu občinskemu svetu! Piše se nam: »Narod« je besen, ker je dež. šol. svet odredil, da se mora v proslavo jubileja sv. očeta 3. marca t. l. šolski pouk na ljudskih šolah v Ljubljani opustiti in proslaviti jubilej sv. očeta s primerno cerkveno slavnostjo. Tako ostane »Narod« dosleden v srdu do sv. očeta, katerega je nazval »izvržek človeštva«. Kadar se bo urednik »Narodov« dr. Tavčar na kmetih zopet delal pobožnega, ga bomo spomnili na to besnenje njegovega glasila! Sedaj se prav nič ne čudimo, da je bil obč. svet ljubljanski tako razburjen radi »Slovenčevega« kotička pretekle sobote, da je sklenil, da se ne udeležuje nobenih oficijelnih cerkvenih slovesnostij več. Gospodje so morali najti pot, da se ognejo proslavi sv. očeta. Slov. narod spoštuje sv. očeta, zato se ljubljanski obč. svet nima nikdar več pravice predstavljati svetu kot nekako zastopstvo slov. naroda, ako hoče prezreti jubilej sv. očeta na uprav provokatoričen način. Pozivamo torej ljubljanskega župana, »prijatelja biskupa Strossmayerja«, da takoj skliče izredno sejo občinskega zastopa, v kateri naj se sklepa, kako naj mesto proslavi jubilej velikega Leona XIII, prijatelja Slovanov. Ali pa je bil dr. Trillerjev klic »proč od Rima« tudi oficijelno sprejet v ljubljanskem obč. svetu? Ljubljansko prebivalstvo je v ogromni večini katoliško, zato zahteva od občinskega sveta, v katerem se vedno kriči na vse grlo ob najnezatnejših prilikah, da stori svojo dolžnost tudi napram tako znamenitemu jubileju. Ako se našemu pozivu obč. svet ne bo odzval, tedaj naj se njegovo stališče razkrinka po vsej naši deželi in ljudstvo naj enkrat za vselej liberalcem pove, da jih ne smatra več za sinove vernega katoliškega naroda. — Več ljubljanskih meščanov.

Pogreb gospoda dekana Ivana Skuhala. Iz Ljutomera se poroča: Ker je pokojnik v svojih zdravih dneh Vam mnogo podlistkov napisal, vem, da bote radi približno kratko poročilo o njegovem današnjem pogrebu. Zbralo se je bilo nad 40 č. duhovnih sobratov, ki so svojemu dragemu prijatelju posodili zadnje pot. Čitalniški pevci so svojemu predsedniku zapeli pred župniščem krasen tugospev in mu poklonili cvetoč venec. Iz župnišča v cerkev je sprevoz vodil preč. g. kanonik Voh iz Maribora. Ta je po opravljenih vigilijah raz leco po zaslugah proslavljal pokojnikovo krotkost, ki mu je pridobila vsako srce njegovih župljanov katerekoli narodnosti. Zadušnice je potem pel preč. g. Ant. Hajšek, častni kanonik in dekan iz Slov. Bistrice, mož, ki je pripravljen cele noči žrtvovati, da le rajnemu sobratu posodi zadnje pot. Po sveti maši se je sestavil velikanski sprevoz na pokopališče, ki leži skoraj pol ure od trga oddaljeno. Ker bi cerkveni ključarji in župani kot nosci bili komaj zmagali tako težo, se je prav okusno priredil mrtvaški voz, katerega so štirje čili konji vlekli. Pred vozom je stopala dolga vrsta duhovnikov, pred njimi kantorji, pred temi veteranci s svojo dobro izvežbano godbo, pred njo požarne brambe. Za krsto si videl p. n. predstojnike cesarskih in avtonomnih oblastnih in uradov — potem mnogo tržanov in drugih odličnjakov. Za temi pa zopet praznično pripravljena požarna bramba. Župljani so deloma pred, deloma za požarnimi brambami molili za dušni mir svojega srčno omilovanega rajnega gospoda župnika in dekana. Izmed peterih šol so se spreveda udeležili skupno le učenci Franc Jožefove deške in dekliske šole, a človek bi bil mislil, da so se bili zbrali učenci vsega dekanata — toliko jih je bilo. Sploh se stari Ljutomeržani ne vedo spomniti, da bi bili kedaj toliko ljudi videli v trgu zbranih. Prekmurski in medžemurski duhovniki se pa tega žalostnega spreveda niso mogli vdeležiti, ker so tam po vseh župnijah praznovali papeževo 25letnico, ki boče v Ljutomeržanih vzbujala žalostnih spominov. Vkljub toliki gnječi pa se ni prigodila najmanjša nevolja in po vsem trgu je vse tri dni, ko so pokojni g. dekan ležali na mrtvaškem odru, vladala globoka tišina, kakor da bi bil ves trg izmrl. To služi Ljutomeržanom v posebno čast in pohvalo. Pokojnemu g. dekanu pa kličemo: Svetila mu večna luč!

Solski nadzornik gospod Jeršič-novič gre v pokoj. Na njegovo mesto pa ne pride Medic z Jesenic, kakor se je poredno poročalo, pa tudi ne g. Šetina, na katerega se je tudi mislilo. Ako ne pride na to mesto kak poseben „vitez“ formalnih stopinj, postane okrajni šolski nadzornik gosp. nadučitelj Sedlak iz Loškega potoka, ki ima zaradi zaslug na šol. strokovnem polju največ upanja. Vse učitelstvo bi to imenovanje pozdravilo s hrupnim veseljem. Kakor čujemo, je to imenovanje skoraj gotovo, ker g. Sedlak se pripravlja na selitev v Novo mesto.

Osebnosti. Finančni koncipist g. dr. Fr. Eller je imenovan davčnim nadzornikom v IX. fin. konceptni praktikant g. Karol Dernovšek pa finanč. koncipistom v X. čin. razredu. — Definitiven na dosedanjem mestu je postal učitelj g. Iv. Jakšič na Vranskem. Kot učiteljica ročnih del na šoli v Sv. Katarini pri Trbovljah je nameščena gđna Marija Laznik v Hrastniku.

Častnim članom imenovalo je slov. delavsko društvo v Hambornu na Pruskem, preč. o. Kasijana Zemljak, frančiškanskega gvardijana na Sveti Gori pri Gorici.

Promocija. Gosp. Ljudevit Stiker, odvetniški koncipijent pri g. dr. J. Serneču v Celju, je bil danes ob 11. uri dopoldne v Građu promoviran doktorjem prava. Srčno častitamo!

Na Krki se giblje. Pri zadnji obč. seji je bil razgovor o ustanovitvi posojilnice za veliko krško faro. Ker je potreba velika, in stvar nikakor ne neizvršljiva, kakor bi morda kdo mislil, je upanje, da stvar ne zaspi. Le naprej možje od besedi do dejanja!

K slovenski kršč. soc. »Zvezki« so nadalje pristopila, oziroma poslala »pristopno izjavo« in »poročilo« sledeča društva: 17. Katol. društvo za delavke v Ljubljani. 18. Katol. delav. društvo Jesenice (Gorenjako.) 19. Kat. slov. izobraž. društvo v Preski. 20. Kat. slov. izobr. društvo na Robu. 21. Bralno, trto- in sadje-rejsko društvo v Krepljah (Primor.) Lepo prosimo tudi ostala društva, katerim smo poslali poziv, naj v najkrajšem času sledijo izgledu gorenjih društev!

Slovinci ob Kolpi — tako se nam piše — smo veliki reveži v vsakem obziru. Nemoi nas ločijo od drugih Slovencev, pa smo nekako deželica zase. Majhna deželica seveda in revna deželica, ki nas ne more prerediti, ampak nas pošilja vsako leto v svet, da se preživimo in prinesemo domov kak zaslužek. Ah, in kako daleč je od nas v svet. Delnice na Hrvaškem je naša najbližja postaja! Na Kranjsko moremo le preko gor. Zato je tako čudno pri nas. Posebno ljudstvo in posebne razmere. O politični organizaciji ne vemo nič, o gospodarski pa ni sluba, zato je ljudstvo revno in gmetno odvisno. Kajfež je naš gospod, a njegovo gospodarstvo nam ni všeč, ta jarem nas žuli, mi se oziramo po rešitvi, po gospodarskem osvobojenju. Kdo nas boče osvobodil, kdo nas pripeljal na pravo stezo? Da bi prišel skoraj dan, ko se položi temelj naši gospodarski in politični organizaciji, ker Slovenci sicer propademo. V nižavah ob Kolpi in Čubranki se Slovenci še držimo, a v gorah nas potiska Nemeč vedno nazaj. Draga in Trava po milosti dež. šol. sveta oblagodarjeni z nemškimi šolami in vse-nemškimi učitelji, sta izgubljeni. Čez nekaj let bo pravila zgodovina: Slovenci so bili tukaj. Slovenski Turk ne bo več župan v Dragi — takrat bo že nemški Turk. Jagna nam majka! V teh gorah se igramo liberalce. Razen župnika je vse liberalno. Baremo »Narod«, »Rodoljub«, in iz teh listov zajemamo vso energijo za narodnostni boj. Energijo — kajpak! Ti listi zastrupljajo ljudsko dušo, — da izgublja idejale. Ah čemu bi se borili za narodni idejal, ko se vendar tudi tako fletno živi. Mi plešemo raje, in ako nas župnik prosi in svari pred plešom, takrat na županovo povelje plešemo po vseh gostilnah. Ali ni to krasno? Nad divnim hrvatskim Cabrom je dokaj slovenskih selišč: Črni potok, Stari kot, Novi kot in dr. Šole krvavo potrebujemo. A nihče nam je ne dá. Slovenska kranjska dežela pač skrbi, da se nobenemu nemškemu otroku ne krati poduk v materinem jeziku, za 20—30 nemških otrok se zidajo lepe šolske palače, a Slovenec trpi, molči, pa plačaj! Tako je bilo nekaj in tako je — hvala Tavčarju in Schweglu! — tudi sedaj in sleherno upanje izgubljam, da bi bilo kdaj bolje. Mi potrebujemo šol in v te šole nam pošljite nadarjenih, pogumnih in požrtvovalnih mož, ki ne bodo učitelji samo zaradi nadzornika, ampak pravi ljudski učitelji, polni žive vere, domoljubja in vneti za delo gospodarsko in narodno. Sploh potrebujemo tukaj pridnih, požrtvovalnih in previdnih mož, da spravimo našo stvar v tir. Slovenci ob Kolpi kličemo: Mi poginjamo narodno in gospodarsko, ako nam ne prihitite na pomoč!

Roko prođ! Iz slov. ženskih krogov smo dobili sledeči dopis: Oblika, do katere je došel naš strankarski boj, je vredna obžalovanja. Moralčno ubijanje oseb — to je orožje, ki soseben v rokah »Narodovcev« postaja neznansko surovo in odurno. Kdor je zadnja leta čital »Slov. Narod«, kako je dan na dan na najgusnejši, prostaški način napadal vse, karkoli je videl stati izven liberalnih vrst, ne da bi se o tem najmanje oziral na stan in spol — ta se mora res čuditi, da so ti ljudje, ki v boju proti oseb-am niso poznali nikdar in nikakih mej, da so ti ljudje tako strašno občutljivi nasproti napadom na njih osebno čast, da se tako ogorčajo in protestirajo, ko je tudi nasprotnik zagrabil za orožje, ki ga dan na dan vidi v njihovih rokah. Sosebno čudno in — nenaravno se pa mora zdeti onemu, ki »Narod« skozi in skozi pozna in ki pozna tudi gotove patentirane liberalce — postopanje liberalnega ljublj. obč. sveta v zadnji

seji, v kateri se je tako ogorčeno protestiralo proti »Slovenec«, ki si je dovolil malec posvetiti v temo liberalne morale ter pri tem — kar je razumljivo — zadel tudi ob ženstvo. »Roko prođ!« od našega ženstva! — je dr. Triller klical »klerikalcem«. Dobro. Ali zakaj pa isti ljubljanski občinski zastop in isti gospod dr. Triller niso nikdar protestirali, ko je »Narod« vlačil po najgusnejšem blatu slovensko ženstvo, ki sicer ne pripada liberalstvu, ki pa v sed te ga ni nič manj slovensko in čegar ženska čast ni nič manjša? Ali pa morda liberalna gospoda misli, da je ono ženstvo, ki noče svojega prepričanja prodati liberalni stranki, da je slovensko delavsko ženstvo, ki v veliki večini ne zatajuje svojega krščanstva tudi v javnosti in da je ono naše kmetiško in meščansko ženstvo, ki se isto tako ne sramuje svojega krščanstva — da je to naše ženstvo manj vredno?? Proti takemu umevanju bi bil pač na mestu najhujši protest! — Res čudno je, ako stranka, ki se ne upa nastopiti proti »Narodu«, ki je že neštokrat pokazal nizkotno, cinično in podlo stališče nasproti splošni morali, kakor nasproti ženstvu samemu, ako se ta stranka čuti »razžaljeno«.

Liberalni fanatizem zopet za ozidjem skritega vevškega dopisnika v »Slov. Narodu« z dne 10. t. mes. potrjuje znano njegovo »totalno podivjanost«, kadar in kjerkoli je govor o kakih v vero se stikajočih rečeh, za katere v kljub svoji gorostasni domišljavosti vže zdavnaj niti smisla več nima. Vse, kar s sebi lastno slastjo (bodisi revček) tam opisuje, je izrodek njegove bolne domišljije, da z loparjem udari po sebi neljubih rečeh in osebah. O ta Marijina družba, te »tercijalke« in ti »popje« mu cele noči spati ne puste, da preletava, kakor se je to zopet nedavno zgodilo, v pozno noč v krčmah po Slapah in Vevčah, da izstakne kje uprav kar pristoji njemu, ali pa po svoje zavije in popiše za svoje vrste — liberalne ljudi. Oj, kako dobro bi djalo, zaviti ga ša enkrat v ravno mrzlo rjuho, da se mu njegova veleučenenost ohladi ter ne smeši in ne izziva že zopet naših ljudi.

Tržaški anarhisti. Poročali smo, da so se spreveda na grobovje ob obletnici februarjskih dogodkov v Trstu udeležili tudi anarhisti, ki so bili drzni dovolj, da so nosili venec s trakom, na katerem je bil napis, da poklanjajo venec »gli anarchici di Trieste«. Reditelji — socialni demokrati — so odstranili ta traka, kar je konstatiral tudi »Il Piccolo« in grajal »L'Indipendente«, češ, da bi to besedilo, tudi če bi se ga pustilo, ne bilo provzročilo posebne pozornosti niti razburilo duhov med dobro discipliniranimi masami delavcev. — »Il Lavoratore«, glasilo tržaških socialnih demokratov, prijema radi tega precej ostro »Indipendenteja« ter poroča, da je policija obvestila eksekutivo soc.-dem. stranke, da zaukaže posredovati stražam, ako bi reditelji ne odstranili omenjenega traka. »Lavoratore« namigava, da bi stari »junak« iz leta 1848. v uredništvu »Indipendente« pač želel, da bi posegla vmes policija ter se vsled tega ponovili žalostni dogodki lanskega februarja. Tudi anarhistom čita »Lavoratore« levite, da je kaj. »Smrkovci« — to je še najlepši izraz, s katerim počaščuje to gospodo. In baš to omalovaževanje tržaških anarhistov nam ne ugaja, ker se nam ne zdi odkritosrčno. Morda je res, da so prišli v ulico Boschetto samo mlečnozobi mladiči, ki so zahtevali, da se udeleže z vncem in dotičnim trakom spreveda. Toda, da bi bili vsi tržaški anarhisti tako nedolžna, zapeljana mladina, tega ne moremo verjeti, kajti »Lavoratore« sam pravi med drugim: »Imamo tudi v Trstu visoko čast, da biva v njem skupina, ki se sama imenuje »libertarce«. Ako izvzamemo tri ali štiri resne in upoštevane vredne osebe... je ta famozna skupina roj brezobrazne in neznosljive mularije. — Torej vendar nekaj resnih oseb?! Zanimivo je tudi to, da je »Indipendente« mej brzojavkami, došlimi o priliki spreveda na grobove, priobčil mej drugimi brzojavko od »nekega drugega društva v Milanu«, kar pa »Lavoratore« zamočuje. Ni-li morda to zopet tisto zloglasno društvo »Patria«, ki izdaja in v zaprtih kuvertih razpošilja anarhistični list »Trieste italiana?« Ne, ne, tako nedolžna

igračka niso tržaški anarhisti, in slavna policija bi vsekako dobro storila, če bi si dala predložiti trenutno fotografijo one skupine, ki je nosila venec z napisom na traku »Tržaški anarhisti... V nečem pa vsekakor soglašamo z »Lavoratore«, v tem namreč, ko pravi, da kdor hoče reševati socialno vprašanje, mora si vsaj poprej obrisati nos, pa ne s prsti!

Izobraževalno in zabavno društvo Kranj v Kranju je imelo v nedeljo v hotelu »Nova pošta« predpustno veselico, ki se je zopet sijajno obnesla. Vse tri sobe so bile popolnoljane. Bilo je tudi več gostov iz sosednjih župnij. Najbolj je vsem ugajal mešani zbor pod vodstvom organista Mohor. Na splošno zahtevo so morali nekaj pesmic pridejati. Tudi meščanska godba pod vodstvom g. Vlasaka je vrlo dobro svirala do ranega jutra

Belokranjske šolske razmere. Par notic je že prinesel »Slovenec« v zadnjem času iz Belokrajine, katere so pokazale, kako silno čudno vlogo igrajo merodajni činitelji pri šoli. Danes se nam pa zopet nudi prilika pokazati neizmerno veliko skrb teh ljudi za ugled učiteljskega stanu. Čuli smo namreč, da je imenovan za pomožnega učitelja na neko belokranjsko šolo neki človek, kateri je že vse poskusil, a nima v nobeni službi pravega obstanka, kateremu je baš te dni odmerila neka občina iz ubožnega zaklada deset kron mesečne podpore. Po vsej pravici se ostalo učitelstvo, ki ni v tako srečnem položaju, da bi sedele s Ščetino v okrajno šolskem zastopu, povprašuje, če se s takim imenovanjem ne jemlje ugled učiteljskemu stanu. G. Ščetina! vsaj malo tiste zgovornosti, katero je obdudoval belokranjski svet ob času vaše deželnozbornske kandidature žalostnega spomina, bi bili pač smeli uporabiti pretekli terek in bi zapeli če že ne drugače, Parmovo: »Ne udajmo se!« To bi bili storili lahko s tem večjim pogumom, ker pri popevanju te pesmi vas menda gotovo ne bi bila zapustila ostala dva stanovska tovariša v zboru okr. šol. sveta. Tako bi vaš »tercet« gotovo preprečil najnovejšo promoviranje učiteljskih kandidatov v Črnomlju. Če končno ša priporočamo, da naj ukrene gosp. Engelbert Gangl, slavni politik pri »Tovarišu«, da se teka za učitelstvo res poniževalna imenovanja prekličejo, smo storili svojo poročevalsko dolžnost.

Zakaj v Celju mitnice še niso odpravili? Piše se nam: Že naša državna uprava, ki je v narodnogospodarskih stvareh za stoletje za drugimi državami, je sprevidela, da so mitnice velika nadlega za ljudstvo in da so dohodki iz mitnic nerazmerno majhni v primeri k velikim upravnim stroškom in pa mnogim nerodnostim, ki so s pobiranjem zvezani. To so sicer že zdavnaj sprevideli tudi celjski mestni očetje, pa mitnice vendarle niso odpravili. Marsikdo bi si belil glavo z vprašanjem, zakaj tako. Če se pa mestnim očetom pregleda srce in obisti, se najde hitro pravi vzrok: v mestu imajo vse polno za celjsko nemštvo neslavno zaslužnih mož, katerih lastni metier ne redi, — in tem je treba oskrbeti dobrega in lahkega kruha. Najložje se taki ljudje spravijo v mestno službo in mitnice dajejo kruha za štiri take možje. Sicer pa niso samo po mitnicah taki zaslužni možje, ampak mestni urad jih redi v raznih službah vse polno. Kadar jih pri mestnem uradu ne bodo več mogli rabiti, jih bodo potaknili k mitnicam. Vsaj zato imamo v Celju še mitnice! — Je tudi drugod tako.

— Uspehi z ameriškimi trtami. Večina vinogradov ob Krki zlasti blizu Straže, se je letos, kakor se nam poroča, dobro obnesla.

— Postranski dohodki občin. Dve občini na Dolenjskem ste lansko leto prišli na zdravo idejo, da sta vsaka za svoje okrožje upeljali tablice za kolesarje, in jim določili ceno po dve in tri krone. Tak dohodek je pri malih občinah seveda neznamen, pri velikih pa zdaten, ta korak torej posne-manja vreden.

— Oprostitev od kolekovanja listin. Kakor smo naknadno izvedeli, dosežejo občine, krajni šol. sveti in dr. zastopi in korporacije oprostitve kolekovanja za dolžne listine pri najetju posojil za javne zgradbe na ta način, da se obrnejo v tozadnih slučajih s prošnjo na finančno ravnateljstvo, in se sklicujejo v dotični prošnji na zakon od 25. marca l. 1902 (drž. zak. št. 70.)

Sicer pa se jim na prošnjo za že kolekovane listine od imenovanega oblaštva ti koleki tudi povrnejo.

— Obdelovanje barja. Od poljedelškega ministerstva pri Črni vasi za kulturno poskuševališče v najem vzeto zemljišče se bode tudi letos obsejalo z različnimi semeni. Uspehi so bili namreč pretekla štiri leta zelo povoljni.

— V korist družbe sv. Cirila in Metoda. Zabavni večer, ki ga je pretečeno nedeljo priredila naša dekliška Marijina družba na korist družbi sv. Cirila in Metoda, je prinesel družbi 74 kron. To sicer ni velika svota, a za naše razmere se zdi nam prav zadostna, zlasti ker je lepi zabavni večer podal vdeležiteljem tudi mnogo duševnega užitja in koristi. Zato presrečno zahvalimo oba gospoda, ki sta tako lepo oskrbela glasbeno zabavo; dobro, v popolno zadovoljnost so izvršile dekleta svojo nalogo; a prav posebno pa zahvalimo pred. gosp. dr. Ivana Svetina za njegov prekrasen in podudljiv govor, v katerem je najprej navdušeno popisal življenje sv. Cirila in Metoda; potem pa je tako lepo dokazal in narisal potrebo in delovanje družbe sv. Cirila in Metoda. K sklepu je omenil, da je brezniška dekliška Marijina družba prva, ki se je izmed svojih vrstnic spomnila družbe sv. Cirila in Metoda, ter je izrazil željo in upanje, da jo bodo v tem posnemale tudi druge Marijine družbe. Saj imajo Marijine družbe in družba sv. Cirila in Metoda zelo slavno nalogo in namen, namreč: reševati in v dobrem ohranjevati našo slovensko mladino. — Naj bi se vresničila želja gospoda govornika!

— Tatvina v Šiški. V Spodnji Šiški se je danes po noči izvršila večja tatvina. Tat je prišel v Zormanovo prodajalnico in ukradel iz blagajne več bankovcev po 20 in 10 kron in zlatov po 20 in 10 kron, več starih dvajset in nekaj srebrnega nemškega denarja, približno 400 kron. Kako je tat prišel v prodajalnico, se ne ve, a le domneva se, da se je bil zvečer skril v prodajalnico in je potem tatvino izvršil. Na prosto je prišel skozi glavna vrata na ta način, da je železno zatvornico, ki se znotraj odpira in zapira, odzvednil nekoliko in se skozi odprtino splazil na cesto. Dosedaj se ni o tatu nobenega sledu.

— Ogenj. Včeraj okoli 3. ure popoldne je nastal požar v Račevi pri »Nacku«. Požarna bramba iz Žirov je bila kolikor mogoče hitro na lici mesta, pa ker je dobro uro od Žirov, je vendar z veliko težavo rešila le pritiščne prostore pri hiši. Hlev je popolnoma pogorel, le z veliko težavo se je rešila živina. Zgorelo je skoraj vse, tako da je posestnik res pomilovanja vreden. Zavarovan je bil le za 400 kron. Zažgali so otroci.

— O zadnjem potresu smo dobili še naslednja poročila: Tudi na Savi ob južni železnici se je čutil potres 16. febr. ob 9. uri zvečer, dva kratka sunljeja sta bila čutili od jugo zahoda. — 16. t. m., to je v ponedeljek par minut po deveti uri zvečer bil v Škocijanju pri Turjaku precej občuten potresni, kake dve sekundi trajajoči sunek. Sobna oprava je zaskripala — postelja se trikrat zazibala. Smer je bila od jugo zahoda proti severo zahodu.

— V Gorici je umrl g. Karol vitez Scherzer v 83. letu svoje dobe.

— Zadruga ljudskih kavarn v Trstu. Odbor za uresničenje društvenih pravil je končal svoje delo. Pravila so vložena. Vpoštevatvi je, da bodo morale vse delavske organizacije sodelovati, ali s prispevkom iz svojega sklada po 5% obrestih ali pa z doneskom 2 K za člana.

— Važna poravnava dovršila se je ravno kar mej g. Jos. Paulinom iz Ljubljane in Šentjanskiemu pregovornemu družbu, v korist prvemu.

— Konj ga je usmrtil. V Mariboru je nek konj suzil s tako močjo posestnika Breznika od Sv. Nikolaja, da se je Breznik nezavesten zgrudil. Brzrnika so prenesli v bolnico, kjer je umrl.

— Gospod Borštnik na slovenskem odru v smrtni nevarnosti. O gostovanju g. Ig. Borštnika na slovenskem odru piše dobesedno zagrebški »Obzor«: »Zanimivo je, da je g. Borštnik pri tem gostovanju bio več treči puta u pogibelji života. Kad je naimo pri insoenaciji g. Borštnik nešto puškomo, što ju je u ruci držao, pokazivao. odapela se je puška i tane probilo kostim Borštnikov, te se zastavilo na — novčarci. To je več treči put, da je gosp. Borštnik nekako čudom umakao tanetu na pozornici. No do tri puta Bog pomaže — a valjda će i četvrti put. Mi g. Borštniku na lepom uspehu i na sreći od srca čestitamo«.

— Slike Svetliščeve ni, kakor se nam poročilo, ker se gospod nikdar ni dal fotografirati.

— V št. Petru pri Gorici je kmetijsko društvo otvorilo te dni javen vinotoč. Valed ugodno rešitve rekurza na ministerstvo je dobilo društvo dovoljenje, da sme v svojih prostorih na drobno točiti vino vsa-

kemu gostu. Da je bil rekurz ugodno rešen, zato se moramo zahvaliti v prvi vrsti gg. drž. poslancema dr. Gregorčiču in dr. Sušteršiču. Bog ju živi!

— Iz Kozjega. Piše se nam: Jedna izmed največjih občin, koje so se v taku zadnjih let iztrgale na Spodnjem Štajerskem iz nemških rok, je trška občina Kozje. Dolžnost občinskega zastopa je sedaj občino ne samo obdržati slovensko, ampak jej dati tudi slovensko lice. Po čem naj tujec, ki pride v Kozje, spozna, da je v slovenski občini, ako ne po njenem licu? V tem oziru je v Kozjem še jako mnogo zanemarjenega, kar bodo narodni Kozjani gotovo v teku časa sami popravili. Najbolj pa bode človeka v oči, da imajo hišne tablice še vse nemške napise »Drachenburg«. To se naj čim preje odpravi! Naši ljudje so v tem preveč konservativni. Poglejmo v tem oziru naše spodnještajerske Nemce, kako naglo napravijo občini, katero dobe v krepilje, prusaško lice. Ko so s pomočjo deželnega odbora se polastili občine Slatina pri Rogatu, so takoj sklenili, da ima dobiti vsaka hiša svojo tablico s hišno številko in z nemškim krajevnim imenom »Curort Sauerbrunn«. Če se človek tam skozi pelje, dobi vtis, kakor da bi se peljal po kakšni pruski vasi. Žalibog, da se mora dobiti danes enak vtis, če se pelje skozi slovenski trg Kozje. Kozjani, od Nemcev se učite!

— Koroške novice. 1.803.000 kron so l. 1900 stale koroške ljudske šole. Tako je v zadnji seji poročal dež. šol. svet. Od te svote se je izdalo za plače učiteljem 1.413.000 K. — Na Dholici bodo zidali novo štiri razredno šolo. Dela so razpisana do dne 15. marca. — Zlato iščejo na Zgor. Koroškem Društvo »Karentija« blizu Zgor. Dravograda že več let išče zlato rudo in je za to potrošilo že nad 200.000 K. Zadnje mesece so imeli lepe uspehe, alične onim v Kaliforniji in Transvalu. Nekdaj so zlatokopi v Turih zelo cveteli. — Cesar je dovolil, da se od dobička prihodnje dobrotelne državne loterije porabi za katol. sirotišnico sv. Antona v Trgu u 10.000 K. Liberalne liste ta veliko dušni dar zelo bode v oči in prav grdo kažejo svojo jezo. Cesar je prej že daroval temu zavodu 5000 K. — Bismarkovo ulico hočejo na vso silo imeti tudi Beljani. Potrebno zemljišče za to pa zahtevajo od — cerkve na Peravi! — Na šoli na Dholici je razpisano mesto učitelja do dne 28. febr.; do istega dne je razpisano mesto nadučetelja v Podgorjah. — Prvi izkaz darov za koroški zaklad za pomoč ob uimah izkazuje 10.700 K. — Prvo letošnje porotno zasedanje v Celovcu se prične dne 3. marca. Pred porotnike pride 14 obtožencev. — Umrla je v Sinčivasi ena najstarejših ženek v fari stara 96 let. — Nesrečno padla je Ladinkova Katra v Dobrlivasi in je po kratki hudi bolezni umrla vsled notranjih poškodb.

— Družbi sv. Cirila in Metoda je zopet vrčel g. Ivan Jebračin, trgovec in tovarnar v Ljubljani, 200 kron povodom kupčije s kavino primesjo v družbin prid. Tekom štirih let je družba prejela od kave že 3800 kron. — Ker se tem načinom naša šolska družba v obilni meri podpira, vabimo slovensko domoljubje, da vselej in povsod zahteva le to izborno domače blago.

— Celjski luterani konfiscirani! Pretragična usoda je zadela celjske luterane. Izdali so nedolžen, popolnoma voden oklic za splošni prestop k luteranstvu, toda glavarstvo ga je žalibog konfisciralo.

— Nesreča. Jurec Ovičaj, doma v Hrašah pri Smledniku, je v četrtek popoldne šel zapirat vodo nad kolesom v usnjariji Jožefa Peharca v Trzihu. Pri tem se mu je spodrsnilo in je padel pod kolo. Eno uro kasneje so ga dobili drugi delavci mrtvega v vodi pod kolesom.

— Umrl je po dolgi bolezni v Celju gostilničar pri »Stadt Grazu« Blaž Simoniček. Bil je Slovenecem prijazen, nikdar ni šel volit zoper Slovence. Blag mu bodi spomin!

— Sejmi po Slovenskem od 23. do 28. februarja. Na Kranjskem: 23. v Vel. Lasičah, Radohovi vasi in v Vipavi; 24. v Bučki, Moravčah, Zubni in Cerknici; 26. v Toplicah; 27. na Igu in v Vel. Cirkniku. — Na slov. Stajarskem: 23. v Vidmu, pri Sv. Filipu v Veračah, na Teharjih in v Braslovčah; 24. v Arnužu, Bistrici, Rogatu, Vildonu in na Laškem; 26. v Velenju. — Na Koroškem: 23. v Kutarčah; 24. v Zgor. Belji; 25. v Zgor. Dravogradu in Tribingu. — Na Primorskem: 24. v Stijaku; 26. v Gorici in Divači; 28. v Cevdatu.

Ljubljanske novice.

Jutri točno ob 7. uri zvečer prirede, kakor smo že včeraj omenili, salezijanski gojenci v veliki dvorani Katoliškega Doma z abaven večer. Priporočamo občinstvu najtopleje, da prav mnogoštevilno pohiti na zanimivo prireditev. Več povedo lepaki na vogalih.

Ljudska maskarada pevskega društva „Ljubljana“ katera se vrši jutri v prostorih »Starega strelišča«, obeta veliko zabave, ker se je oglasilo nebroj skupin in originelnih mask. Za gostilničarja je odbor pridobil obče znanega gostilničarja gospoda Avgusta Zajca, kar zagotavlja dobro in hitro postrežbo. Dvorana bo nalašč za ta večer električno razsvetljena. Sodeluje godba c. kr. pešpolka kralj Belgijcev št. 27. Vstopnina za osebo 1 K 40 v., člani in maske 1 K. Rodbina treh oseb 3 K. Maske dobivajo vstopnice le proti izkazu vabila. Toaletna za nemaskovane promena.

Umrl je včeraj g. Anton Raab, svetnik deželne sodnice v pokoj.

Električne železnice se je ustrašil. Franc Samrov, hlapec pri Čaku v Vodmatu peljal se je včeraj z vpreženim konjem po Dunajski cesti na južni kolodvor. Na križpotu Dunajske ceste in ceste na južno železnico se je konj splašil električnega voza in je ušel. Hlapec ni mogel konja obdržati za vajeti in je bil v veliki nevarnosti. Konj je dirjal mimo skladišč in je ravno hotel zaviti v Metelkove ulice, ko je neki vojak zaprl vrata pri ograji na prostoru pred skladiščem in tako konja ustavil. Nesreča se ni nobena pripetila.

Nesreča na cesti. Hlapec Jakob Slivar na Rimski cesti št. 17 pripeljal je danes ob četr 11. uri popoldne po Starem trgu v diru v hipu, ko je prinesel iz hiše štev. 12 delavec Jožef Ahčan žimnico. Ahčan ni opazil, da se bliža voz, in je prišel pod konja, katera sta ga podrla na tla in vlekla nekaj korakov naprej. Ahčan je na desni roki poškodovan.

V Ameriko se je odpeljalo danes po noči z južnega kolodvora 14 hrvaških izseljencev.

Najden prstan. V Zvonarskih ulicah je našla nekda dekla zlat prstan z diamanti.

Glas z galerije občinskega sveta. Piše se nam: Magistrat določa, da mora v vseh gostilnah biti primerno število pljuvalnikov. Grozi se tudi s kaznimi. Vseled tega bi bilo pričakovati, da bo magistrat sam upošteval svojo naredbo in na galerijo občinskega sveta postavil pljuvalnike, da mu ne bo treba sebi prvemu diktirati kazni.

Duh omračil se je znanemu socialno-demokratskemu agitatorju Drogeniku. Nahaja se v bolnici.

K samomoru dr. Hudnikovega solicatorja se poroča, da je zapustil šest pisem. Pri trupu so našli pismo, na katerem je bilo zapisano: »Takoj odpri!« V pismu je bil naslov samomorilčev.

Zgubljena deklica najdena. Včeraj popoldne se je bila zgubila triletna hčerka Amalije Čiber jeve na Resljevi cesti št. 12. Deklica se je igrala na dvorišču in je od tam izginila. Okoli popoldne peljal se je trgovec z delikatessami Ivan Buzolin v svojo tovarno na Ježici in došel z vozom na cesti neko žensko, ko je peljala seboj deklico, ki je na vso meč jokala. Ko je žena Buzolinju povedala, da je našla deklico samo na cesti, jej je to vzel in peljal seboj v mesto, kjer jo je oddal stražniku na kolodvoru, in le ta, ki je že vedel, komu se je otrok zgubil, jo je peljal k materi.

Stol na roki razletel. Avgust Mlakar, plesarski pomočnik, Poljanska cesta št. 45 in Franc Zgajnar, pekovski pomočnik, Krojaške ulice št. 8 sprla sta se včeraj popoldne v Vračkovi gostilni na sv. Petra napisu št. 67 in je Mlakar v prepiru vzdignil stol in udaril z njim Zgajnara po desni roki s tako silo, da je razbil stol in njega ranil.

Tatvina. Danes po noči je bilo Frančiški Mauer na Kongresnem trgu št. 3 ukradenih iz postelje okoli 30 kron denarja. Sumljive so bile tatvine ženske, ki so v isti sobi spale, in res se je ukradeni denar pozneje našel v predalu pod posteljo neke delavke.

Odbor I. ljublj. del. konsumnega društva v Ljubljani se je konstituiral takoie: Predsednik Val. Bahar, podpredsednik Jos. Gostinčar, tajnik Anton Otorepec, njega namestnik Ign. Jug, blagajnik Jos. Zajc, njega nam. Ivan Verbič. Skladiščar je Alojzij Zajc, kletar pa Ivan Tomazič, namestnik kletarja in skladiščarja je Jernej Počebšek.

Delo v opekarnah se je za stavbno dobo že pričelo. Pripravljati so pričeli material vsi podjetniki v mestu kakor okolici in tudi na Vrhniki. Kacih 50 delavcev je že prišlo iskat dela v mesto. Pribodnji mesec bodo, če bo ugodno vreme, pričeli povsod že konati temelj za nove stavbe v mestu.

Otroka zapustila je neka delavka M. S. z Gline. Oddala ju je bila preteklo jesen v otroško bolnico, a ista ju sedaj ne more izročiti materi, ker je ta neznanu kam z Gline odpotovala.

Društveni odbor pomožnih uradnikov ima v soboto 28. februarja t. l. v hotelu pri »Štruklju« zadnje sejo pred obnim zborom. Zadnji se bo pečal tokrat tudi s spremembo pravil. Društvo šteje 92 članov.

Premeten konj. Restavrator gosp. Fric Novak v Švicariji ima konja, ki ima vedno posebne muhe. Posebno veseli konja, ako

more potegniti koga, ki se na vožnjo nič ne razume. Potem ga pa Fricov konj tudi pošteno »potegne« tako, da je na pametnega konja še celo njegov gospodar ponosen. Zadnjič sta dva ljubljanska gospoda, ki se na vožnjo nič ne razumeta, pregovorila g. Frica, da jima je posodil svojega konja. S pomembnim pogledom na svojega gospodarja je odpeljal Fricov konjiček gospoda po strmem klancu iz Švicarije. Gospoda na vozu sta se prepustila popolnoma konjevi pameti, ker sta čula, da konj jako varno pelje, ne da bi ga bilo treba voditi. Konj je peljal počasi naprej in gospoda sta bila vsa srečna, da si je konj izbral za svojo pot ravno — glavni Lattermanov drevored. Čim dalje je stopal konj po glavnem drevoredu, tembolj sta bila gospoda na vozu vesela, da ju vse tako gleda in občuduje. Fricov konj je pa nakrat hudomušno zarezgetal, ko je zagledal — policaj in veselo je migal z repom, ko ga je policaj ustavil in zapisal oba gospoda radi — prepovedane vožnje po drevoredu. Čim bolj sta se gospoda jezila, tembolj nedolžno je gledal Fricov konj in ko ga je policaj pripeljal nazaj v Švicarijo, tedaj so se gostje na stroške zgoraj omenjenih dveh gospodov prav pošteno smejali. Gospoda sta trdno sklenila, da se na tak način ne bodeta nikdar več postavljala po glavnem Lattermanovem drevoredu in naj jima g. restavrator Fric še tako slavi pamet in zanesljivost svojega konja.

Sestanek železničarjev. Dodatno k sestanku krsč. soc. železničarjev v včerajšnjem »Slovenca« poročamo, da je bil g. Jakob Milavec pooblaščen zastopati na rednem občnem zboru »Verkehrsbunda« na Dunaju ljubljanske člane.

Naši so v hišni kapeli pri oo. lazarišnih precej velik ključ. Tisti, ki ga je izgubil, naj se oglasi pri oo. lazarišnih.

Kotiček za liberalce.

Kedaj so liberalci najbolj nervozni? To se zgodi tedaj, če jim očitaš zvezo s Schweglom. Mi nimamo povoda jim prizanašati v tem oziru. Ker smo v članku od četrtega omenili to koalicio, piše včeraj »Narod«: »Najsmesneje pa je, če pravi »Slovenec«, da je koalicio narodno-napredne stranke z veleposestniki (treba pristaviti »nemškimi«, opom. ured.) v deželnem zboru poslabšala slovensko politično pozicijo. Poslabšala je samo pozicijo kranjskih klerikalcev, toda v narodnem oziru ni imela niti najmanjše zle posledice. Obe koalirani stranki imata v narodnostnih vprašanjih popolnoma proste roke. . . . — Tako »Narod«. — Mi pa pravimo: Koalicio je od liberalne stranke slovenske zahtevala žrtve, od Nemcev nobenih. Katere narodne koncesije ste dali Nemcem, smo slučajno včeraj povedali. Štiri težke in dalekosežne so. Koalicio ima zle narodne posledice. Ako bi ne bilo tako, bi »Edinost«, ki je vendar s svojimi simpatijami na vsi strani, ne bila že večkrat tožila o pogubnosti te zveze. Še več! Iz vseh a lastnega tabora, od prvakov, ki tiče v zvezi, je celo romal v »Edinost« članek »Narodni škandal«, ki je bil naperjen proti slovensko-nemški večini deželnega odbora. In v uredništvu »Narodovemu« vedo dobro, čegava vizitnica je bila priložena imenovanemu članku. »Obe koalirani stranki imata v narodnostnih vprašanjih popolnoma proste roke.« Tako »Narod«. Res je, da se je v lanskem pogodbu postavil ta postulat po zahtevi Nemcev. — Ali kako so proste roke slovenskim liberalcem? — Koncesije, ki so jih dosegli Nemci, ostanejo. Status quo ostane nepremenjen. Ko bi hotel župan Hribar le eno ulično tablico premeniti, potem — pa nima za to »prostih roki«. Sicer je pa ravno sedaj udarila tudi »Edinost« po koalicio in zlih posledicah. Nismo tedaj sami mi — »smešni klerikalci«.

»Narod« polemizira z gosti kavarnarje »Evrope«. Včasih so dobrušne a klepetave ženske pobirale po trgih novice. »Narod« pa sedaj voha po kavarnah, kaj ljudje govore pri taroku. In tako nam je povedal, da se je v družbi, kamor zahaja tudi dr. Brejce, reklo: »Bolj ko se vojskuje »Slov. Narod« proti grofu Gleispachu, bolj je za nas (klerikalce).« Tudi v »Slovenčevem« uredništvu se je reklo: »Mi se ne smemo grofu Gleispachu zameriti.« Tako pravi »Narod« in nas je s temi odkritji seveda »umoril«.

No, ker »Narod« tako »grozno« mesari Gleispacha, sedaj nam bo dobro klerikalcem. — Sedaj bodo liberalce kar pokladali na klopi in jim jih odmerjevali kar po petindvajset. »Klerikalci« bodo pa palce delili, ker se boje »zameriti Gleispachu«. — Ej, ta je pa dobra, gospod Malovrh! Le še katero tako prinesite iz kavarne«.

»Narod« in destruktivno delovanje. Veliko krivico smo storili »Narodu«, ker smo očitali liberalnemu glasilu destruktivno delovanje. »Narod« se poteka na prsi in pravi: »to očita »Slovenec« nam, ki se pri vsem svojem delovanju oziramo edino le na korist naroda.« — Mi vam bomo že detajlirano dokazali destruktivno delovanje, za danes samo

nekoliko. 1. Ni li destruktivno, proti koristim naroda, ako se že leta sem katoliška duhovščina v svoji celoti predstavlja kot sleparaka, polna, lakomna, in se celo v listu javno priznava, da je ta taktika umerjena na to, da se vzame duhovskemu stanu ugled v človeški družbi? 2. Ni li destruktivno, razdirajoče delovanje, da se voja in stika, kje bi kaj osebnega našli na slovenskem političnem nasprotniku in potem zmešano z resnico in lažjo podali javnosti? — Zato trditve samo en klasičen vzgled. Našemu škofu je „Narod“ očital, da hodi v klet svojega brata in tam na sodu sedé prazni litre, dalje je očital — ali je bilo lani ali predlanskim, ne vemo, — da je škof naročil damam šopke ob priliki veselice „Meščanskega kluba“, in letos je povedal „Narod“, da je škof bil na plesu „meščanskega kluba“. Vsakokrat se mu je dokazalo, da je neresnično poročal, ali „Narod“ je ostal trdovratno pri svojem lažnjivem poročilu in ni preklisal. Ako ta list svoje napade naperja na tako visokega dostojanstvenika in ti napadi temelje na tako neresnični, izmišljeni podlagi, potem je lahko sklepati, koliko vere gre napadom na druge somišljenike naše stranke. — Ako tako trovanje političnega življenja med slovenskimi rojaki ni destruktivno, razdirajoče, kaj naj je potem?! — 3. Ni li destruktivno, ako „Narod“ sistematično piše, da je vse, kar je naša stranka ustvarila v gospodarski in socialni organizaciji slovenskega naroda, sleparsko?! So li take namere kaj drugega, kakor destruktivne? In tako bi lahko še na stotine vzgledov podali, kako razdirajoče dela „Narod“ s svojim pisarjenjem. In „Narod“ se dela kakor nedolžno dete, ki mu je samo vseslovenska korist prva, češ, mi smo bili v državni zbornici za en klub, klerikalci pa so nas odbili. — Lepa je ta! Pred volitvami ste vse naše kandidate obrizgali in jih predstavili za največje propalce. Trdili ste, da treba stol pobrisati, da sedete tja, kjer je prej sedel klerikalec, po volitvah pa ste hoteli sedeti s „klerikalci“ pri jedni mizi. — Če ustvarjate tak „mileu“ — potem pa hočete kooperacijo?!

Kaj pak temu pravi liberalna vest? „Slovenski List“ piše: Mi se res čudimo, da je ljubljanski občinski svet tako razburjen in da vse zvrca na škofa. Da se na stotine in stotine delavcem krati volivna pravica v občinski svet, zato pa ljubljanski občinski svet ni razburjen. To se mu zdi popolnoma v redu! Pa preskrbeli bomo, da bodo gospodje na magistratu tudi radi tega skakali! Ljudsko gibanje in Ljubljani se še-le prične in to Vas bo še le razburjalo! Vedno bolj se bomo smejali Vaši razburjenosti.

Kako liberalci socialne demokrate opravljajo. „Slov. Narod“ se je sprivil v soboto na uredništvo „Rudečega Prapora“, češ, da je pisan v kanibalski slovenščini in da njegovi uredniki pišejo tako slovenščino, da bi dobili v tretjem razredu kake vaše ljudske šole trujo. Mi ne bomo branili slovenščine „Rudečega Prapora“, a ogledali smo si isto številko „Slov. Naroda“ in dobili samo v kratkem „Narodovem“ dopisu iz Črnege vrha 28 grdih slovničnih napak. In ti ljudje hočejo „inteligenco“ podučevati!

Pri občinskih volitvah v Krškem so zmagali, kakor je bilo pričakovati liberalci. To je njihova najtrdnjša trdnjava, zato se nam „Narodovo“ veselje nad zmago zdi komično. Ali so se liberalcem že pri prvem naskoku na njihovo trdnjavo tresle hlače. Naskoki se ponove.

No, no, uniat! „Edinost“ v svoji vnemi za „pravo slovansko cerkev“ je prinesla to-le novico: „Prošnja italijanskih duhovnikov glede odprave celibata. Iz Rima nam je došla danes prošnja italijanskih duhovnikov na papeža Leva XIII., da bi odpravil celibat t. j., da bi bilo duhovnikom dovoljeno jemati ženo. Na naslovni strani prošnje se povdarja, da so duhovniki že trikrat odposlali to prošnjo papežu, ne da bi bili do sedaj dobili kak odgovor. Vsled tega menijo, da se ta prošnja papežu niti ni izročila ter jo sedaj izročajo javnosti, da morda vsaj na ta način pride do papeža. To prošnjo priobčimo tudi mi čim prej, ali dobesečno ali v izvadku.“ — Torej „Edinost“ ima tudi svoje „Rimce“, ki ji pošiljajo prošnje za odpravo celibata! Očividno so ti „latinci“, ti italijanski duhovniki pri „Edinosti“ bolj priljubljeni, kakor pa slovenski. Tudi „Ostdeutsche Rundschau“, Wolfov nemškoverni list, je v tej stvari popolnoma edina z vseslovensko „Edinostjo“. Tako se torej Latinci, Germani in Slovani vedno združujejo v eni veri, če je — njim všeč! A bodimo resni! Res se je v Rimu oglašil protest proti celibatu, a ne s strani duhovnikov, ampak v liberalnem časopisu „Messenger“, škandaloznem listu à la „Narod“, iz katerega zajemajo vsenemški časnikarski lopovi svoje „vaticanske vesti“. „Edinost“, kam si zašla?

Dr. Triller je vpil v občinskem svetu, da se občinski svet ne bo udeležil več nobene oficijelne cerkvene prireditve. Mož bi bolje storil, da bi se prijel za nos in dejal: »Kaj bom vpil, saj še nikoli pri nobeni procesiji nisem bil!«

Korajža velja! »Sloven. Narod“ piše:

„Vsled nesporazumljenja je v poročilu iz občinskega sveta, in sicer iz govora občinskega svetnika g. dr. Trillerja izostal na slednji pasus: „Jaz sicer kakor vselej in povsod tudi na tem mestu prostodušno priznavam, da nisem prijatelj taktike „Slovenskega Naroda“ in da nikdar nisem uvideval umestnosti podlistkov à la Žrtve razmer.“ — Konstatujemo to na izrecno željo g. dr. Trillerja. Sicer pa g. dr. Trillerju lahko zagotovimo, da ima v tem oziru le jako malo somišljenikov, a če nas odveže gotovo dolžnosti, smo tudi pripravljeni mu dokazati, da ni konsekventen.“

Dr. Triller je seve tako korajžen mož, da »Naroda“ ne bo odvezal »gotovih dolžnosti“. Tukaj je izgovorila Trillerjeva korajža. To so liberalni možje!

„Narod“ je tudi napadel č. g. župnika Al. Rudolfa, a v pomirjenje liberalnim živcem povemo, da so oni ljudje, katere je hotel »Narod“ naslikati kot »žrtve«, razbremenjeni. Odgovor že pride! Tudi v članku „Narodovem“ »Škof Bonaventura — prijatelj Gornjegrajanom« je vse polno najnižjih lažij. Resnica »Narodu« ne bo ljuba. — O mlekarji v Trebeljnem je »Narod« poročal, da je popolnoma prenehala, a to nires, in poštini »Narod“ je popravek vrgel v kos. Mlekarja je le za toliko časa prenehala z delovanjem, dokler se novi sirar ne izuči v Selcih. Sploh nabere »Narod“ toliko lažij v svojih predelih, da bi lahko porabili celo, a »Slovenca“, ako bi hoteli na vse odsvarjati. Poročila o vseh »Narodovih« lažeh naj se nam točno v kratki, a jedrnatih dopisih pošiljajo, da razsodnim ljudem pokažemo, da bi bili z ozirom na »Narodovo« podlost opravičeni do najsrajnejšega boja!

„Narod“ bi se rad delal nedolžnega, češ, da smo pričeli z umazanim bojem, a dejstvo je, da le na njegove napade odgovarjamo in da smo odgovarjali doslej še vse premilo ljudem, ki so v glasilu slovenske „inteligence“ priobčevali najnižkotnejših pamfletov proti veri in katoliški cerkvi, ki so se očitno postavljali v nasprotje z vsem, kar je narodu svetega. Tako umazani boj, kakor »Narod«, nismo mi vodili nikdar proti posameznim osebam, a če nastane proti liberalcem še večji vihar, kakor se sedaj vrši v naši deželi, tedaj naj si liberalci to pripišejo sami sebi. Sodnik, ki bo sodil mej nami in liberalci, bo — ljudstvo.

Človekoljubnost dr. Tavčarja. V »Slovenskem Narodu« — čegar izdajatelj in odgovorni urednik je dr. Ivan Tavčar — priobčena je bila notica, ki se peča »s človekoljubnostjo dr. Susteršiča«, ker je iz svoje pisarne odslovil človeka, ki je kot pisar bajé nad tri leta vedno vestno in marljivo izvrševal dana mu opravila, do čim drugi trdijo nekoliko drugače, in ga dr. Susteršič sploh ni odpustil, pač pa njegov solicator g. Meden. Gospoda šefredakterja dr. Tavčarja pa za danes samo vprašamo, ali mu res njegova — vest ni kar nič očitala, ko je napominana notica »o človekoljubnosti« pasirala njegovo vrhovno cenzuro? Ali mu ni pri tej priliki neki tajen svarilen glas nasproti donel: »Ivane molči, molči previdno, da o tebi kaj hujšega ne pride na dan«. Naj mogočni gospod doktor, ki v svoji prešernosti najraje uhaja samo pred druge prage s svojo metlo, nikar ne misli, da svet o gotovih činih njegove toli hvalisane »noblesse« prav nič ne ve. Prav ponižno ga torej vprašamo, ako želi, da mu na podlagi podatkov in spisov njegove lastne pisarne točno postržemo z zelo markantnim konkretnim slučajem, nad katerim se je svoje dni vsakdo, ki je o tem izrednem humanitnem činu sploh znal, v resnici in po pravici — zelo čudil in vzgledoval!

Makedonija.

Bolgarska armada. Voja moč bolgarska ima 288 pešpolkov, 37 škadron, konjikov in 432 topov. Ako primerjamo to sedanje stanje z onim v letu 1885, vidimo, da ima sedaj štirikrat toliko pehote, trikrat toliko dragoncev in osemkrat toliko topničarjev, kakor v vojski z Milanom Obrenovičem. Vojaško službo opravljajo le kristjani, mahomedanci plačujejo vojaško tako. Vojaška služba traja 25 let: do 30 leta v aktivni službi, do 37. leta v zalogi, do 41. pri deželni brambi I. vrste in do 45. leta pri deželni brambi II. vrste. Aktivna služba je pri pehoti 2 leti in pri dragoncih ali topničarjih pa 3 leta. Armada se deli na 6 divizij, katere so: sofijska, plovdivska, slivenska, šumenska, ruščukska in vidinska. Divizija ima 48.000 mož, 2430 častnikov in

7400 konj. Mobilizacija v letu 1885 je bila zelo nagla. P. hota ima 8milimeterske manihierovke (puške), artilerija Kruppove topove, katerih kaliber je 87 cm. Drugonci imajo ruske sablje in 8milimeterske manihierovke, katerih ima pehota v zalogi 150.000. Naj imenitnejša je pehota, potem artilerija, dra gonci so le bolj pomanjkljivi.

Priprave. Minister notranjih stvari je zahteval od sobranja 200.000 frankov za pomnožitev straž ob meji.

Arnavti so v Škadru sestavili odbor, katerega naloga je pobijati nameravane reforme v Makedoniji.

Najnovejša priprave v italijanski armadi kažejo, da se tudi v Italiji pripravljajo na resne dogodke. V vojnem ministerstvu so sedaj dognali, da imajo do 240.000 rezervnikov v Ameriki. V slučaju splošne mobilizacije hočejo pozvati vse te rezervnike v domovino; ker pa to bržkone ne bo mogoče, pripravljajo vojna uprava načrt zakona, ki bi prepovedoval rezervistom prvih petih letnikov odpotovanje iz Italije. — Nekaj sličnega se pripravljajo menda tudi pri nas. Čuje se namreč, da orožništvo marljivo povprašuje po sedanjem bivanju rezervnikov. Mogoče, da tudi pri nas dobimo zakon, kakoršnega pripravljajo v Italiji.

Najnovejša vesti.

Carigrad, 21. febr. Danes opoldne sta ruski in avstrijski poslanik izročila turškemu ministru zunanjih stvari predloge Rusije in Avstrije o reformah v Makedoniji.

Carigrad. Oni makedonski Bolgari, ki so doslej bivali v Carigradu, se izseljujejo v Makedonijo.

Sofija, 21. febr. V Resni se je vstaška četa 50 mož bila s turškimi vojaki. Na obeh straneh je več ranjencev. O bitkah med vstaki in Turki se poročajo iz Grebeno, Kreševa, o strahoviti krvoločnosti Turkov proti kristijanom pa iz Gabrova, Gramade, Srbino.

London, 21. febr. Sultan bo baje odobril predlagane reforme, a nihče ne upa na to, da jih bo njegova vlada tudi izvrševala.

Izpred sodišča.

Lep uspeh kršč. soc. železničarske zveze. Dne 12. t. m. se je vršila pred tukajšnjim okrajnim sodiščem zanimiva obravnava g. Leopolda Trobevška proti zavarovalnici zoper nezgode na južni železnici. Znano je, kako krivično ta zavarovalnica odmerja mesečne svote ponesrečencem in da pri njej nobena prošnja nič ne pomaga. G. Trobevšek se je lansko leto v Borovnici kot zavirač ponesrečil tako, da je za delo popolnoma nezmožen in da brez bergelj nikamor ne more. Zadnji čas mora biti vedno v postelji. Po večkratnih preiskavah pa mu je zavarovalnica priznala samo 45 odstotkov njegove plače. S tem denarjem naj živi sebe in otroke! Ker je pa g. Trobevšek član krščansko socialnega železn. društva »Prometna zveza« (Verkehrsbund), in ker nobena prošnja na zavarovalnico ni nič pomagala, vzdignil je »Verkehrsbund« tožbo v njegovem imenu. Tožitelja je izborni zastopal g. dr. V. Schweitzer, zdravniška izvedenca sta pa bila gosp. dr. Geiger in dr. Strgar. Sodišče je sedaj priznalo na podlagi izreka izvedencev in drugih zdravniških spričeval g. Trobevšku 100 odstotno plačo. Odločno nastopanje »Prometne zveze« ji bo pridobilo vedno več prijateljev!

Razne stvari.

Najnovejša od raznih strani

Navalna hranilnica. Po zlobnosti navstale in širjene vesti o hranilnici za Češko so bile vzrok, da so se mnogi ulagatelji navalili na blagajno hranilnice. Na dotičnih vesteh ni ne ena beseda resnična. K blagajnam je prihrumelo 600 vlagateljev z vložnimi knjižicami, da dvignejo vloženi denar. Vsak znesek se je izplačal a vista brez ozira na višino svote in brez odpovedi. Dopoldne je bilo dvignjenih 400.000 krcn — Poljski vsesokolski sestane bo v Lvovu 29. in 30. junija. — Stavkujujoči pekovski pomočniki v Budimpešti so priredili izgrede. Razbili so mnogo prodajalnic in prostore okr. bolniške blagajne — Veseli morilec. Včeraj so v Londonu obesili morilca Hughesa. V svoji celici se je zadnje dni postavil na glavo in pel vesele pesmi. Na poti k vislicam je jedel in dejal paznikom: »Naj živim življenje, dokler mogoče.« — Princezinja Lujiza pod varuštvo m. Iz Draždan poročajo: Princezinji Lujizi nameravajo dati varuha, ker vedno bolj zapravlja. Gironu je zopet poslala veliko svoto. — Stekel pes se je priklatil v ženski zavod v Petrogradu. Oklal je 40 gojenk. — Poskušeni samomor. V sobi svojega ljubimca se je v Zagrebu ustrelila gđena. Vedral iz Prage. Ranila se je

smrtnonevarno. — Praški gostilničarji so povišali ceno piva za 4 vin. pri litru. — Čin blaznega. V Sofiji je zblazneli uradnik ministerstva Al. Panov posekal sto borovih drevesc. Ko so ga prijeli, je dejal, da je mislil, da so Turki. — Dojilke otrok stavkajo v Atenah. Pač originalna stavka.

Društva.

(Pevsko društvo »Planinski Glas« v Rovtuh) pri Logatcu priredi v nedeljo, 22. februarja t. l. ob polu 4. pop. v gostilniških prostorih »na pošti« veselico z naslednjim vspešnim: 1. Igrokaz dr. Vošnjakov »Ne udajmo se!«; 2. Petje (moški zbor); 3. Prosta zabava. Ustopnih 20 vin. — K obilni udeležbi uljudno vabimo.

Darovi.

Poslani našemu uredništvu.

Za Jeranovo dijaško mizo: Gospod Janez Kunauer, župnik na Golem, 5 K.
Za Ciril-Methodovo družbo: Gospod Tom. Potočnik, župnik na Breznici, za dekliško Marijino družbo, 74 K.
Za Salezijance na Rakovniku: G. Janez Kunauer, župnik na Golem, 5 K.
Bog plačaj!

Telefonska in brzojavna poročila.

Praga, 21. febr. Včeraj nenadno pričeti run na češko hranilnico se danes nadaljuje. Včeraj so morali izplačati 400.000 kron, danes bo ta svota gotovo še enkrat tolika. Pritisk je že ob otvoritvi uradnih prostorov tolik, da je mnogo žensk omedlelo. Vrata so morali zapreti in le polagoma spuščati stranke k blagajni. Promet na električni železnici je radi tega oviran. Namestnik kot višji kurator hranilnice je izdal oklice, v katerem izjavlja, da so neresnične vesti o veliki izgubi hranilnice ter da je hranilnica zavarovana za vsak slučaj.

Praga, 21. febr. V ponedeljek imata sejo izvrševalni odbor mladočeške stranke, da določi pogoje, pod katerimi bi Čehi mogli pripustiti razpravo o proračunu in nagodbi z Ogrsko brez obstrukcije.

Praga, 21. febr. Češki in nemški člani trgovske in obrtne zbornice nameravajo složno nastopiti proti zborničnemu tajniku dr. Fortu, češ, da se preveč briga za politiko in premalo za zbornico.

Dunaj, 21. febr. Za parlamentarnimi kulisami se vlada trudi sestaviti vladno večino. V ta namen se pogaja z vsemi nemškimi strankami, izvzemši Vsenemce, in s Poljaki. Ta večina bi bila sestavljena posebno za proračun in za nagodbo z Ogrsko. Poljaki nameravajo glasovati za nagodbo, ako vlada podpržavi severno železnico.

Dunaj, 21. febr. Španska kraljicavdova z infantinjo Marijo Terezijo se je zjutraj vrnila v Madrid. Do Monakovega ju je spremljala bavarska princezinja Marija Terezija. Na kolodvoru se je poslovil od njih cesar s člani cesarske hiše.

Draždane, 21. feb. Sedaj je obolel tudi najstarejši sin princezinje Lujize. Mlajšemu sinu je vedno slabše. Zopetno prošnjo princezinje Lujize, da bi smela k svojim otrokom, je dvor zavrnil.

Draždane, 21. februar. Dobili so pisma, katera je princezinja Lujiza pred meseci pisala nekemu zobozdravniku. Žena zobozdravnikova je uložila tožbo za ločitev.

Pariz, 21. feb. Bivši zdravnik L. Hung Čanga javlja, da bodo Kitajci v kratkem zopet pričeli preganjati tužce.

Berolin, 21. febr. Važna politična listina, katero bi bil moral danes cesar dobiti v roke, je ukradena.

Genf, 21. feb. Tu so aretirali ustanovitelja raznih bank Jurija Perrela, ki je osleparil ljudi za 20 milijonov frankov. Mej tožniki je tudi njegov sin.

New-York, 21. feb. Pri basanju nekega topa se je top razletel. Štiri osebe so raztrgane na kose, 11 oseb je težko ranjenih.

— Obdesezano dajó Mautnerjeva napojena semena za krmsko repó najobilnejši pridelek Prav tako izvrstna in nepresežna so tudi Mautnerjeva zeleznajdna in ovetlična semena.

Ipred deželnega sodišča.

Kasna turistijska. Dinarici Lenki Razinger se je dne 17. dec. l. l. zljubilo obiskati planinsko kočo, ki je last nemško avstr. planin. društva. Z vrha Golice je pa Lenko opazoval France Klinar ter videl, kako je pred kočjo stoječa stola zvezala in odnesla domov. Obdolženka pravi, da je vzela ta dva stola le za domače otroke. Zaradi malenkostne vrednosti stolov in ker ni druge skode naredila, je bila obsojena samo na štiri dni zapora. — Vojaštvo munjidišalo. Janez Dolar iz Domžal je kot zidar delal na Ogrskem, v Rumuniji in na Turškem; ker ga leta 1898 ni bilo na nabor, baje rabi pomanjkanja potrebnih sredstev, neveljavnosti potnega lista, ga je obsodilo sodišče na 14 dni zapora in na 10 kron denarne globe. — P o c e n i s e j e o b l e k e l. Viljem Krančič iz Trbovelj je delal pri bohinjski železnici v Hrušici. Lansko leto 28. junija si je izposodil od svojega tovariša Antona Kosa obleko, ki pa več niti oblek niti Krančiča ni več videl, marveč jo je odkuril v tujino. Sodišče mu je prisodilo za to 6 mesecev težke ječe.

Nepoboljšljiva tat je 20 let stari Fr. Kogoj, dninar iz Boh. Bistrice; zaradi tatvin in drugih hudodelstev je bil že večkrat kaznovan in se je nahajal tudi pod policijskim nadzorstvom. Ponoči na 15. januarja skušal je vlomiti v Grobotkovo prodajalno, a tu ga je odpodil v isti hiši stanujoči krojač. Proti jutru se je Kogoj zopet vrnil, a poizkus se mu ni posrečil. Kogoj je pa tudi silovit človek; Grobotkovi natakariči je grozil, da ji bo glavo razbil, če je prav 10 let zaprt, in jo je blizu 1 ure pri vratih lakal. Sodišče ga je na pol leta težke ječe obsodilo.

Književnost in umetnost.

* **Veliki ruski koncert v Narodnem domu v Ljubljani.** V soboto, dne 7. marca t. l. priredi slavna pevka, primadona cesarske petrogradske dvorne opere in solistinja Njegovega Veličanstva ruskega cara, gospa **Marija Ivanova Gorlenko-Dolina**, operna pevka svetovne slave v Narodnem domu v Ljubljani samostojen ruski koncert, pri katerem bo tudi Glasbena Matica sodelovala.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 746,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra, v mm.	Temperatura po Čelšuju	Vetrovi.	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
20	9. sveč.	748,2	1,6	sl. szah.	jasno	0,0
21	7. zjutr	750,3	-3,0	sl. jvzh.	megla	
	2. popol	747,7	11,1	sl. svzh.	jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 2,6° normale, 0,3°.

Mlad človek,

spreten v pisavi, zmožen slovenščine in nemščine, **išče službe** za pisarja v kakem uradu ali kje drugej. 141 2-1
Naslov pové upravništvo „Slovenca.“

Zahvala. 215 1-1

Za premmogne dokaze prisrčnega sožalja ob smrti preblagorodnega gospoda

dr. Andreja Vojska,

c. kr. deželnesodnega nadsvetnika v p.

kakor tudi za častno spremstvo ob pogrebu izrekajo najtoplejšo zahvalo prečastiti duhovščini, slavnemu c. kr. uradništvu, gospodom pevcem za ginljivo petje, vsem slavnim društvom, darovalcem prekrasnih vencev, sorodnikom, prijateljem in znancem ter vsem udeležnikom pokopa.

Rudolfovo, dne 21. svečata 1903.

Zalujoči ostali.

221 1-1 Zahvala.

Globoko ginjena po mnogobrojnih dokazih sočutja povodom boleznin in ob smrti svojega iskreno ljubljene soproga, oziroma očeta gospoda

Alojzija Lenček

trgovca

čutim se dolžno izreči i za te kakor tudi za mnogobrojno spremstvo dragega pokojnika na njega zadnjem potu v lastnem kakor v imenu svojih otrok vsem sorodnikom in znancem, kakor tudi darovalcem krasnih vencev odkrito najtoplejšo zahvalo.

Ljubljana, 20. februarja 1903.

Ivana Lenček roj. Debeve.

Higijenične pljuvalnike

nafančno po predpisu

222 3-1
priporoča

Andrej Druškoviča naslednik

Valentin Golob

v Ljubljani trgovina z železnino **Mestni trg 10.**

Cena pljuvalnikom 1 K 40 h, pri naročbi 10 komadov poštine prosto.

Dobivajo se tudi 50 cm visoka
železna stojala.

210 1-1 Zahvala.

Za dokaze tolažečega sočutja ob boleznin in smrti nepozabnega, nenadomestljivega očeta, oziroma starega očeta in tasta, gospoda

Andreja Turk

izražamo podpisani najiskrenejšo zahvalo. Posebno se zahvalujemo milostivemu stolinemu proštu dr. J. Kulavicu, preč. g. kanoniku Kajdižu, preč. domači duhovščini, gg. tovarišem učiteljem, ljubljanskim, dolejskim in domačim udeležnikom pogreba, gospodu govorniku za ginljivo nagrobno kakor tudi gg. pevcem za prekrasno petje v cerkvi in na grobu. Dalje prisrčno hvala darovalcem vencev, šolski mladini za spremstvo dragega pokojnika k zadnjemu počitku. Konečno se zahvalujemo še za mnogobrojna, od vseh strani nam došla pismena čustvujoča sožalja.

V Ljubljani, dne 20. februarja 1903.

Rodbina Hugo Turk.

Vabilo

na

OBČNI ZBOR

društva za zgradbo zavetišča in odgojevališča v Ljubljani,

kateri se bo vršil

v nedeljo, dne 1. marca 1903

ob polu 3. uri popoldne

na Rakovniku pri Salezijancih.

Na dnevnem redu je poročilo odborovo o društvenem delovanju in volitev novega odbora.

Lepa domačija

v bližini Bleda

obstoječa iz gospodarskih poslopij, njiv, travnikov in gozda, na katerem se redi lahko dvanajst in več glav živine, se odda pod jako ugodnimi pogoji v najem. Prilika je tudi za postranski zaslužek. — Naslov pové upravništvo. 202 3-1

Pekarija

se dá v najem za več let v Kranju s stanovanjem vred po ugodni ceni vsled smrti gospodarja. — Več se izve pri lastnici Jeri Hafner v Kranju, Savsko predmestje šte. 29. 201 3-1

Oskrbnik

sedaj v graščini, oženjen, brez otrok, želi takoj nastopiti drugo službo. Njegov naslov pové upravništvo „Slovenca“. 206 3-1

Spretnega agenta

205 1-1 za Ljubljano
išče kr. priv. zagrebška tovarna likerov, hrv. sadnih destilatov in jesiha v Zagrebu.

Mestna hranilnica v Radovljici razpisuje tem potom

zgradbo lastnega poslopja.

Načrti, podrobni popis stavbe in pogoji ležijo v hranilnični pisarni v upogled.

Podjetniki naj svoje ponudbe, katerim je priložiti 5% vadij, vložijo do 26. marca leta 1903 ravnateljstvu hranilnice.

Ravnateljstvo mestne hranilnice v Radovljici,

dne 20. svečana 1903.

Pojasnilo.

218 1-1

Tiskarna A. Slatnar v Kamniku

ni na prodaj.

Tozadevna vest, priobčena v predzadnji številki »Gorenjca« bodisi iz škodeželnega ali kateregakoli drugega namena, je popolnoma izmišljena.

Izvrstna polenovka

(štokfiš)

223 3-1

se dobi vsak dan v Kolodvorskih ulicah št. 8. pri Valentinu Sitarju.

Hiša v Gabrijl pri Moravčah

213 2-1

z nekoliko zemljiščem in mladim sadnim vrtom se da fako v najem.

Hiša bi bila pripravna za kakošno obrt ali kupčijo in ker stoji na zelo prijaznem in lepem kraju tik okrajne ceste, bi bilo posebno lepo vporabiti za letovišče.

V hiši se nahajajo tri večje in dve manjši sobi ter prostorna obokana klet, veža, kuhinja in hlev za živino.

Več se poizve pri lastniku:

P. Rovšek-u, fotografu v Ljubljani

Mejnarodna panorama

178 1-1

v Ljubljani, Pogačarjev trg.

Fotoplastična umetnostna razstava.

Odlikovana na vseh svetovnih razstavah.

Danes, v soboto 21. febr.

Zadnji razstavni dan

Prvo potovanje

od Algira do Biskre.

V nedeljo, 22. do 28. febr.

Potovanje skoz slikoviti

Tegernsee

in njega zanimivo okolico.

Tegernsee in okolica med ondodnim bivanjem Njih velič. cesarice s princem tvori drugo vrsto predstav.

Le za odraščene so velezabavne in pikantne mufoskopne slike

5 mark le 50 vinarjev.

Odprto vsak dan, od 9. do 12. ure dopoldne in od 2 do 9. ure zvečer

Podkovski kovač

Weiss

Konjušne ulice št. 2.

vsprejme takoj

učenca.

VABILO

na

III. redni občni zbor

hranilnice in posojilnice v Št. Rupertu registr. zadruga z neomejeno zavezo,

kateri se bo vršil

v nedeljo, dne 1. marca 1903

ob 3. uri popoldne v kapelaniji.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računov za l. 1902.
3. Volitev načelstva in nadzorništva.
4. Slučajnosti.

203 1-1

Načelstvo.

VABILO

k

občnemu zboru

konsumnega društva pri D. M. v Polju

reg. zadruga z omejeno zavezo

v nedeljo, dne 8. marca 1903

ob 4. uri popoldne

v društveni hiši šte. 49.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računov za leto 1902.
3. Sprememba pravil.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

207 1-1

Odbor.

VABILO

k

občnemu zboru

hranilnice in posojilnice na Blokah

registr. zadruga z neomejeno zavezo,

kateri se bo vršil

v nedeljo, dne 8. marca 1903

ob 3. uri popoldne

v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva
2. Poročilo nadzorstva
3. Predložitev in potrjenje računov za l. 1902.
4. Volitev načelstva
5. Volitev nadzorstva
6. Slučajnosti.

217 1-1

Načelstvo.

VABILO

k

občnemu zboru

kmetijskega društva na Blokah

registr. zadruga z omejeno zavezo

koji se vrši

v nedeljo, dne 8. marca 1903

ob 4. uri popoldne

v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva
2. Poročilo nadzorstva
3. Predložitev in potrjenje računa za l. 1902.
4. Volitev načelstva
5. Volitev nadzorstva
6. Slučajnosti.

216 1-1

Načelstvo.

Poziv.

Ker je letos 25 let ko je avstrijska vojska zasedla Bosno in Hercegovino, praznovati hočejo vsi udeležniki letos 25 letnico ter se vsi isti tem potom pozivljajo, da pri deju na

shod

kateri se sklicuje na nedeljo, dne 22. svečana 1903, ob 2 uri popoldne v stekleni salon restavracije „Pri zvezdi“ (Ferlinc) na cesarja Josipa trgu.

Soborjevnik iz l. 1878., udeležite se vsi shoda, da tam izvolimo odbor, kateremu bode naloga, da ukrene vse potrebno, da dostojno praznujemo za nas pomembno 25 letnico!

208 3-3

Sklicatelj.

Hišna oprava

skoraj nova, se proda zaradi odpotovanja. Več pové upravništvo „Slovenca“.

191 3-3

VABILO

domači veselici

katera bode

v soboto, dne 21. svečana 1903

v gostilni

„pri Cenkarji“

Gradišče št. 6.

Začetek ob 7. uri zvečer. — Vstopnina 20 v.

Ob enem se naznani, da se bo zadnje tri dni pustnih dnij, namreč v nedeljo, ponedeljek in torek točilo

pristno dobro staro vino

čez ulico 2 kr. ceneje.

Za obilen obisk se priporočata

200 3-3

Franc in Ivanka Slatnar.

MATTONJEV GISSHÜBLER

naravna
alkalična kislina

kot zdravilni vreclec že stoletja znana v vseh boleznih (L) 38 7

sapnih in prebavnih organov,

pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrstna za otroke, prebolele in med nosečnostjo. Najboljša dijetetična in osvežujoča pijača.

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn,

želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specijalnih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u v Ljubljani

Dobiva se v vseh knjigotrnihicah

MALI VITEZ

Pan Volodijevski

Zgodovinski roman, spisal H. Sienkiewicz

* Po poljskem izvirniku poslovenil Podravski. * Roman izide, bogato ilustriran, v 20 do 25 sešitkih po 40 h. Vsakih 14 dni se izdaja en sešitek.

Založila knjigarna

Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani.

111 20-7

Varstvena znamka: Sidro.

LINIMENT. CAPSICI Comp.

iz lekarne Richter-jeve v Pragi,

priznana izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobili steklenica po K 1-80, K 1-40 in K 2-— v vseh lekarnah. Zahteva naj se to

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot pristni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, Elisabethstrasse 5.

1146 34-18

„ANDROPOGON“

(Iznajditelj P. Herrmann, Zgornja Poljskava)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in z jamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje. Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrastle lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno brado. Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 krone. Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gospodu 274 (36)

Vaso Petričič-u.

V zalogi imajo tudi gg. E. Mahr in U. pl. Trnkóczy v Ljubljani, A. Ranf v Kranju, in lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu.

Preprodajalci popust.

204 (2-1)

Razglas.

Za zgradbo dvorazredne ljudske šole na Brdu pri Lukovici se razpisujejo naslednja dela:

1. zidarska	cenjena . . .	K 15.847—
2. kamnoseška	„ . . .	1714 02
3. tesarska	„ . . .	4757 79
4. mizarska	„ . . .	1733—
5. ključavničarska	„ . . .	3167 12
6. kleparska	„ . . .	750 91
7. pleskarska	„ . . .	439 12
8. slikarska	„ . . .	90 40
9. lončarska	„ . . .	498—
10. steklarska	„ . . .	371 55

ki se bodo oddajala ali posameznim, ali skupno jednemu podjetniku po manjšalni dražbi dne 16. marca t. l. dopoldne na Brdu; ali po pismeni, ali ustmeni ponudbi proti 5% varščini. Načrti s proračunom so na vpogled v župnišču na Brdu.

Matija Slak

predsednik krajnega šolskega sveta.

HERBABNY-jev podfosfornasto-kisli apneno-železni sirup

Ta 32 let z največjim uspehom rabljeni prsni sirup raztoplja slez, upokojuje kašelj, pomajšuje pót, daje slast do ječi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahki si prisivajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij.

Cena steklenici 1 gld. 25 kr. — 2 K 50 h. po pošti 20 kr. — 40 h več za zaviljanje.

Svarilo! Pred izdelki pod enakim imenom, ki pa so po sestavi in po učinku vsa različna posnemanja naših izvornih preparatov že 33 let obstoječega podfosfornastega kislno-apneno-železnega sirupa svarimo in toraj prosimo, izrecno zahtevati **Herbabny-jev apneno-železni sirup** in gledati na to, če ima vsaka steklenica pristavljeno uradno vpisano varstveno znamko.

Edina izdelovalnica in skladišče:
Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII./1, Kaiserstrasse 73—75.

V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani in drugod. 141 20—11

V zalogi je nadalje pri gg. lekarnarjih: v Ljubljani: M. Mardelschläger, G. Ficcoli, U. pl. Trnkóczy, J. Mayr; Celje: O. Schwarzl & Co., M. Rauscher; Reka: F. Prodram, G. Prodram, A. Schindler, Ant. Mizzan; Breze: G. Elsässer dediči; Sovodnja: F. Kordon; Celovec: P. Hauser & J. Pichler, P. Birnbacher vdova, J. Kometter, V. Hauser & R. pl. Hillinger; Št. Vid: A. Schiebl; Trbiž: J. Siegl; Trst: C. Zanetti, A. Sutna, A. Filippi, J. Serravallo, E. pl. Leitenburg, P. Prendini, M. Rayasini; Beljak: Jobst & Schneider, L. Assmann; Črnomelj: F. Haika; Velikovec: J. Jobst, Volšperk: J. Huth.

Leopold Trafnik

pasár in srebrar
v Ljubljani,

Sv. Petra cesta št. 27

se priporoča prečistiti duhovščini, cerkvenim predstojštvom in dobrotnikom cerkvá v širokovno umetno izdelavo raznovrstnega

cerkvenega orodja,

kakor:

tabernaklje, monštrance, kelihe, svečnike, lestence, svetilke itd.

iz zanesljivo najboljšega kovinskega blaga.

V zalogi pa ima mnogo že izgotovljenih, krasnih predmetov.

Stare predmete prenavlja, posrebrni in pozlati po najnižji ceni.

Slavnemu občinstvu pa priporoča lastne izdelke in veliko zalogo električnih svetilk v raznih oblikah, prenavlja tudi stare svetilke v uporabo električne razsvetljave. — Postrežba zanesljivo točna, cene nizke. 726 15—11

Organist in cerkvenik

se išče

za Blagovico pri Lukovici. Služba se nastopi o sv. Juriju. 175 4-3

Pisarna

c. kr. priv. zavarovalne družbe

„avstrijski Feniks“

in občne zavarovalne družbe

149 3-3

„Providentia“

je od 7. svečana 1903

v novi hiši gospoda Čudna Sodnijske ulice št. 6, nasp. glavnemu vhodu justične palače.

C. kr. priv. zavarovalno društvo

avstrijski Feniks na Dunaji

generalni zastop v Ljubljani.

Tovarna pečij in raznih
prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opakarska
cesta, Veliki stradon št. 9

priporoča slav. občinstvu in pred. duhovščini svojo veliko zalogo barvanih prstenih

pečij in štedilnih ognjišč

kot: rujavih, zelenih, belih, modrih, sivih, rumenih itd., kar najbolj trpežnih in po modernih modelih izdelanih. Cene nizke. 36 52-8

Lastni izdelek.

Ceniki franco in brezplačno.

12 12

Sveži

pustni krofi

so dobili vsak dan v slaščičarni in pekarni

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21
in
Mestni trg 6.

Naročila se
točno izvršujejo.

Iz proste roke je naprodaj veliko posestvo

v Gornji Šiški hš. št. 17.

Proda se celo posestvo skupaj z vsemi v kat. obč. Zgoranja Šiška, Dravljica in Golebrdo ležečimi njivami, travniki in hostami, hišo št. 17 v Gornji Šiški in drugimi posestvi vredni pa tudi posamezno. Hiša št. 17 v Gornji Šiški je slavno znana že nad 200 let obstoječa dobro obiskana gostilna pri „kamniti mizi“, kjer se je rodil Valentin Vodnik.

Natančnejša pojasnila daje lastnik sam in pa dr. Fran Vek, c. kr. notar v Ljubljani.

Na prodaj sta

2 križeva pota

jeden 95 cm visok velja gid. 65.—
drugi 150 „ „ „ 250.—

pri 211 12-2

FR. TOMAN-u,

podobarju in pozlatarju v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 1.

Razstava v Parizu
„Grand Prix“

Svetoslaven ruski
karavanski čaj

bratov
KIC Popoff
Moskva
C. kr. dvorni založnik

Najčnejši Najčnejši

1142 Pisarna: 10-9
Dunaj, VII/3 Breitegasse 9
Na drobno se dobi v vseh boljših trgovinah v izvornih zavitkih.

Varstvena znamka uradno vpisana.

Dobre ure cenó

HANNS KONRAD

trgovina z urami in zlatino
Most (Brux) št. 234, Češko.

Dobre rem. ure iz nikla gl. 3-75
Prave srebrne rem. ure „ 5-80
Pristne srebrne verižice „ 1-20
Budilniki iz nikla „ 1-95

Moja trvdka je odklikovana s c. kr. orlom, z zlatimi in srebrnimi svetinjami in ima na razpolago na lišce priznanskih pisem. — Cenik s podobami brezplačno. 573 100-84

Priznано najboljšo

oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

176 2

Električni obrat

Ilustrovani ceniki se dobé brezplačno.

Prodaja na debelo!

Prodaja na drobno!

Kuksnih deležev

šentjanske premogovne družbe na Dolenjskem

(Johannesthaler-Kohlegewerkschaft)

po 120 K

prosto vsakoršnih prepisnih pristojbin, je še nekaj dobiti. Pristopnice in druga pojasnila iz prijaznosti pri

Splošnem kreditnem društvu

v Ljubljani, Gosposke ulice št. 7.

169

Prva tržaška destilerija za konjak

Camis & Stock v Barkovljah pri Trstu

priporoča domači

zdravilski konjak

po francoskem sistemu smo v izvornih steklenicah, z nadzorstvenim zamašenjem preiskovalnice za živila in sladila Dunaj IX, Spitalgasse 31, ki je odobrena od vis. c. kr. ministerstva notranjih zadev. 1 steklenica 5 K, 1/2 steklenice K 2 60.

V Ljubljani se dobiva pri trg. kah: J. Jebačič Kham & Murnik, S. Kordin, 22 30-14 A. Lilleg, A. Šarabon, Viktor Schiffrer, F. Terdina.

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).

se priporoča prečastiti duhovščini za

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vezanju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi rado- voljno prevzame. 918 26-13

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,

v Knezovi hiši,

obrestuje hranilne vloge po

110 95-27

4 1/2 odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojil- nica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan od 8. do 12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,

Telefon šte. 57.

Vzajemno podporno društvo

v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Kongresni trg št. 19

sprejema vsak delavnik od 9.—12. ure dopoldan hranilne vloge ter jih obrestuje

po **4 3/4 0/0**

to je: daje za 200 Kron 9 Kron 50 h na leto.

Rentni davek plača hranilnica sama.

Simon Pogačar l. r. predsednik.

Andrej Zamejce l. r. stolni dekan, I. podpredsednik.

Dr. Vinko Gregorič l. r. II. podpredsednik.

Rajko Samsa l. r. ravnatelj.

1469 10

Nič več telesnega zaprtja, ako se vživa

Zaloga: Dunaj, XVIII., Ladenburggasse 46. Prospekt brezplačno. — Pošiljatev za poskušnjo 12 kosov franko 3 K po povzetju. 72 52-5

Huss-ova pogača.

Advokat dr. Alojzij Kokalj

vljudno naznanja,

da je otvoril svojo pisarno

v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 12

(Hudovernikova hiša).

155 3-3

Emajlirani higijenični

pljuvalniki

se dobivajo najcenejše pri

Karol Kavšek-a nasl.

Schneider & Verovšek

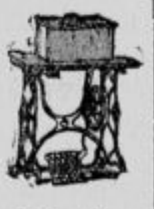
164 4-4

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Čast. gosp. ženini in neveste!

Priporočam svojo bogato zalogo in naznanjam, da sem prodajalno po novem prenaradil in povečal. Prodajam po jako znižanih cenah vse najprimernejše reči in sicer: Zepne ure, osebno nakupljene v Švici, stenske (Pendel) ure z novim na zvon zvonečim bitjem, verižice, uhane, prstane, broške itd. Šivalne stroje, posebno nove vrste „Singer“ za domačo

rabo, prav po ceni, in tudi za štikati. Namizno opravo (bešfek) iz kina in pravega srebra.

Se vljudno priporočam za številni obisk

15 6

Franc Čuden, urar in trgovec v Ljubljani,

exportna tvrdka ur na debelo in na drobno, član švicarskih tovarn Union, založnik c. kr. avstr. drž. dolenskih železnic.

Zahtevajte veliki novi cenik tudi po pošti franko.

ANTON PRESKER

1357 13

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 18

se priporo čapreč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

— **izgotovljene obleke**

posebno na havelke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

Pisarna za posredo-
vanje pri prodaji in
nakupu posestev

IV. Nep. Plantz-a v Ljubljani
Rimska cesta št. 24

priporoča za dobro naložitev kapitala pri

„konverziji rent“

graščine, posestva na de-
želi, vile na Bledu in ob
jezerih na Koroškem, go-
stilne na deželi in v mestu,
manjše in velike hiše za
stanovanja v Ljubljani in
v predkrajih Vodmat,
Glince, Vič in Šiška ter
stav. porcele od 2 K m² viš.

146 4-2

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
**blago za bandera, baldahine, raznobarvno
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.**

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in poštено po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirati na domačo tvrdko ter ne avažujejo tujih tvrdk, dru-
štev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenjejo postrežbo in najnižjo
ceno, satrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjam se priporoča 691 52-38

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posoda
v Ljubljani, Wolfove ulice 4.

Stanje vlog 30. junija 1902:
blizu 9 milijonov kron.

Najboljša in najsigurnejša

„prilika za štedenje!“

Denarni promet v letu 1901:
čez 23 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,

LJUDSKA POSOJILNICA

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od
8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih
obrestuje po

4 ¹/₂ %

brez kakega odbitka, tako, da sprejme
vložnik od vsacih vložnih 100 K čistih
4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. junija 1902: 8,818.060 K 70 h. Denarni promet v l. 1901: 23,559.611 K 20 h.

HRANILNE KNJIŽICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so poštno-
hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. julija 1902.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Josip Šiška, knezoškofijski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Josip Jare,
veleposestnik v Medvodah.

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.

Dr. Andrej Karlin,
stolni kanonik v Ljubljani.

Karol Kaushegg,
veleposestnik v Ljubljani.

Matija Kolar,
župnik pri D. M. v Polju.

Ivan Kregar,
načelnik okr. boln. blag. v Ljubljani.

Frančišek Leskovic,
zasebnik in blagajnik „Ljud. pos.“

Karol Pollak,
tovarnar in posest. v Ljubljani.

Greg. Šlibar,
župnik na Rudniku,

Dr. Aleš Ušeničnik,
profesor bogoslovja v Ljubljani.

1236 13

Konvertiranje 4.2% skupne rente.

Konvertirala se bo:

vsa maj-novemberska renta,

vsa januar-julijeva renta

in na imena se glaseče ter 20.000 gld. presegajoče obligacije

februar-avgustove rente.

Konvertiranje se bo zgodilo po prekolekovanju dosedanjih obligacij na nove 4% kronine obveznice, in dosedanje 4.2% obrestovanje ostane v veljavi še
do 1. maja, oziroma do 1. julija ali 1. avgusta t. l.

Zglasiti obligacij za sedaj ni treba; le oni lastniki gori imenovanih papirjev, ki želé, da se jim glavica izplača, morajo to zglasiti do 27. febr. t. l.
Svojedobno konvertiranje preskrbim brez provizije ter brez stroškov in v ta namen že sedaj sprejemam obligacije.

J. C. MAYER,
banka in menjalnica v Ljubljani.

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Lavarovanja za zgube pri šrebanjih, pri izšrebanju najmanj-
šega dobitka. — Promese za vsako šrebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I., Wolfzeile 10 in 13, Durnaj, I., Strubelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor
je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 134 163